czwartek | 15 listopada 2012 | nr 134 (LXVII) | cena: 9 kč

Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Gromada przeciwko wojsku | s. 4

Oświęcim czy KL Auschwitz? | s. 5

Jágr zwabił tłumy i... przegrał | s. 12

Pierwsza taka po wojnie

WYDARZENIE: *Na rynku kartograficznym pojawiła się nowość – polskojęzyczna turystyczno-krajoznawcza mapa Zaolzia. W piątek zostanie publicznie zaprezentowana na Rynku w Cieszynie w ramach wystawy plenerowej wieńczącej wspólny projekt Książnicy Cieszyńskiej i Kongresu Polaków w RC, „Zaolzie teraz". Redaktorem mapy jest mieszkaniec Czeskiego Cieszyna, Kazimierz Gajdzica, wydawcą Książnica Cieszyńska.*

Fot. MAREK SANTARIUS

Kazimierz Gajdzica nad nową mapą Zaolzia.

Mapa ma krótką i dosadną nazwę Zaolzie. Zdaniem dyrektora Książnicy, Krzysztofa Szelonga, chodzi o wydawnictwo wyjątkowe co najmniej z dwóch powodów. – Jest to pierwsza po drugiej wojnie światowej mapa wydana dla szerokiej publiczności, na której wszystkie czeskie nazwy występują w języku polskim. A po drugie, obejmuje wszystkie obiekty, które mogą być interesujące z polskiej perspektywy, obiekty ważne dla Polaków – podkreśla dwa zasadnicze aspekty mapy Szelong.

O jakie obiekty konkretnie chodzi, zapytaliśmy autora mapy. – Na mapie zaznaczone są wszystkie Domy PZKO łącznie z informacją o możliwości wynajęcia sali i miejscach noclegowych, są przedszkola, szkoły pełne i małoklasowe, miejsca pamięci związane z historią Polaków oraz miejsca tradycyjnych większych polskich imprez o charakterze ponadlokalnym – odpowiada Gajdzica. Praca nad mapą zajęła mu ponad pół roku. – Trzeba było zebrać wszystkie dane, a jest ich sporo. W opisach miejscowości zostały zamieszczone ciekawostki zarówno o charakterze martyrologicznym, jak i dane dotyczące współczesności, jak np. ile dzieci chodzi do przedszkola, do szkoły, ile członków liczy Miejscowe Koło PZKO – precyzuje.

Zaolzie na mapie autorstwa Gajdzicy mieści się w granicach z 5 listopada 1919 roku. Oprócz tego została też zaznaczona granica po korekcie z przełomu 1938 i 1939 roku. – W dzisiejszych polskich opracowaniach czy słownikach Zaolzie nieraz rozumiane jest jako cała zachodnia część Śląska Cieszyńskiego poza granicami Polski, czyli po rzekę Ostrawicę. Niemniej jednak sami Zaolzianie najczęściej utożsamiają ją z dwoma międzywojennymi powiatami śląskocieszyńskimi – czeskocieszyńskim i frysztackim, pozostawiając poza jego zasięgiem powiat frydecki, zamieszkały już przed 1918 rokiem głównie przez ludność czeską. Podobnie Zaolzie jest rozumiane w niniejszym opracowaniu – wyjaśnia Gajdzica.

Na mapie Zaolzia zostało zaznaczonych kilkaset miejscowości łącznie z przysiółkami. W wielu przypadkach ich polskie nazwy, jak na przykład Racimów w przypadku Vratimova, dawno już wyszły z użycia nawet wśród Polaków mieszkających na czeskim brzegu Olzy. – Jeśli chodzi o nazewnictwo, to czerpałem głównie z opracowania Roberta Mrózka, które wydał Uniwersytet Śląski w Katowicach w 1983 roku, „Nazwy miejscowe dawnego Śląska Cieszyńskiego". Posiłkowałem się też innymi polskimi mapami z okresu międzywojennego oraz nazewnictwem Komisji Standaryzacyjnej Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej przy Głównym Geodecie Kraju. Czasami pojawiały się wątpliwości, czy ma być Praszywa, czy Praszywka, Łuczyna, czy Łucyna. Wówczas wybierałem zwykle nazwę stosowaną przez uzus językowy – stwierdza redaktor.

Chociaż niektóre nazwy geograficzne w polskim brzmieniu zdają się trącić myszką, według K. Szelonga nowe wydawnictwo jest mapą jak najbardziej współczesną, przeznaczoną dla współczesnego odbiorcy. – To mapa adresowana dla wszystkich, choć szczególnie przydatna będzie dla tych, którzy chcą zwiedzić Zaolzie. Mieszkańcom polskiej części Śląska Cieszyńskiego pomoże ponadto przybliżyć polskie nazwy miejscowe stosowane na Zaolziu – podsumowuje dyrektor Książnicy.

BEATA SCHÖNWALD

UWAGA CZYTELNICY

Kolejny numer „Głosu Ludu" ukaże się we wtorek 20 listopada. Dziś sekretariat redakcji będzie nieczynny, jutro dyżur dziennikarski od 9.30 do 14.00.

PODWÓJNE ŚWIĘTO STUDENTÓW

W sobotę w Republice Czeskiej będziemy obchodzili Dzień Walki o Wolność i Demokrację. Ten dzień jest zarazem świętem studentów. 17 listopada 1939 roku na rozkaz Hitlera zamknięto czeskie uczelnie wyższe i aresztowano przywódców ruchu studenckiego. Dziewięciu z nich zostało straconych, a przeszło tysiąc studentów wywieziono do obozu koncentracyjnego. W pół wieku później komunistyczna policja w brutalny sposób interweniowała przeciwko demonstracji studenckiej. Oficjalnym powodem zgromadzenia studentów w 1989 roku było uczczenie 50. rocznicy zamknięcia czeskich uczelni przez nazistów. Bardziej radykalne ugrupowania wykorzystały manifestację do wyrażenia niezadowolenia z sytuacji społeczno-politycznej. Studenci ruszyli z Albertowa na Wyszehrad. Po skończeniu oficjalnej imprezy część uczestników ruszyła w kierunku Placu Wacława. W Alei Narodowej policja zaatakowała ich pałkami. Przeszło 500 osób doznało obrażeń. Dzień 17 listopada uważany jest za początek Rewolucji Aksamitnej.

Przy ul. 17 listopada w Ostrawie rozciąga się kompleks Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego. Na uczelni odbędzie się jutro uroczyste posiedzenie Rady Naukowej, podczas którego będą mianowani nowi docenci, doktorzy oraz absolwenci MBA. **(dc)**

POGODA

czwartek	niedziela
piątek	poniedziałek
sobota	
dzień: 2 do 6 °C	dzień: 3 do 7 °C
noc: -2 do 2 °C	noc: 3 do -1 °C
wiatr: 2-6 m/s	wiatr: 2-5 m/s

REKLAMA

GL-006

GL-529

Zareklamuj się w „GŁOSIE LUDU"! Tel. 775 700 896

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki

zaprasza na Wystawę Polskiej Książki 2012

Karwina, Biblioteka Regionalna Karwina, Rynek Masaryka, Karwina-Frysztat
19. 11. 2012 9.00-17.00
20. 11. 2012 9.00-17.00

Uroczyste otwarcie połączone z promocją książki Gustawa Morcinka „W krainie Pusteckiego", poniedziałek 19. 11. 2012 o godz. 16.00

Imprezę dofinansowało Ministerstwo Kultury RC
Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP
w ramach zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą"
Miasto Czeski Cieszyn, Statutowe Miasto Karwina

GL-710

12134
9 771212 422041

KRÓTKO

RADA O ŠNEJDÁRKU

CZ. CIESZYN (dc) – Rada Kongresu Polaków w RC omawiała na poniedziałkowym posiedzeniu sprawę pomnika gen. Josefa Šnejdárka w Bystrzycy. – Rada bardzo negatywnie oceniła ustawienie pomnika, uznając to niemal za prowokację – poinformował naszą gazetę prezes Kongresu, Józef Szymeczek. Dodał, że Rada będzie dalej zajmowała się tym tematem, przede wszystkim ma sprawdzić w odpowiednich urzędach, czy pomnik ma wszystkie potrzebne zezwolenia.

* * *

ŚWIĘCH W KONGRESIE

CZESKI CIESZYN (maki) – W najbliższy wtorek w sali Kongresu

Fot. ARC

Zbigniew Święch

Polaków odbędzie się filmowe (i nie tylko) spotkanie pt. „Siła legendy w poznawaniu prawdy historycznej". Jego gościem będzie Zbigniew Święch, publicysta, reporter prasowy i telewizyjny, autor unikatowych filmów i licznych książek, m.in. trylogii „Klątwy, mikroby i uczeni". Oprócz spotkania autorskiego wyświetlone zostaną dwa krótkie filmy. Zakupić będzie można książki z autografem Zbigniewa Święcha. Początek o godz. 17.00.

* * *

BIBLIOTEKA NIECZYNNA

CZ. CIESZYN (dc) – Od dziś nie można wypożyczać książek w Bibliotece Miejskiej przy ul. Havlíčka. Powodem jest wymiana okien w budynku. Przerwa w pracy potrwa do 28 listopada.

KUPON

Nominowany do nagrody

.....

Imię i nazwisko głosującego

.....

Adres

.....

Tel./e-mail

Polacy w komisji wojewódzkiej

W skład wybranej w zeszłym tygodniu wojewódzkiej komisji ds. mniejszości narodowych wchodzi pięciu Polaków: prócz radnych Pawła Kawuloka (ČSSD, przewodniczącego komisji), Henryka Małysza i Karola Wiewiórki (KSČM) są to Bolesław Haltof z Jabłonkowa i Henryk Sznapka, były burmistrz Czeskiego Cieszyna. W komisji zasiada też m.in. obecny burmistrz tego miasta, Vít Slováček, oraz wiceburmistrz Petr Procházka.

– Członków komisji nominowały poszczególne kluby, część koalicja, część opozycja – wyjaśnił Kawulok. – Jednym z najbardziej znaczących zadań komisji jest podział funduszy na działalność mniejszości narodowych oraz starania, by pula tych środków była jak największa – powiedział redakcji. Kompetencje komisji są dość ograniczone, niemniej jej zadaniem jest zwracanie uwagi radnym na problemy dotyczące mniejszości narodowych.

Z Polaków, którzy pracowali w komisji w poprzedniej kadencji, został tylko Małysz. To jednak może jeszcze ulec zmianie. – W poniedziałek Rada Kongresu podjęła uchwałę, że zgodnie z ustawą o województwach deleguje w skład komisji mnie i Mariusza Zawadzkiego. Takie prawo przysługuje Kongresowi jako stowarzyszeniu obywatelskiemu reprezentującemu interesy mniejszości narodowej – powiedział redakcji Dariusz Branny, przewodniczący Rady Nadzorczej KP. Branny był członkiem komisji w ub. kadencji.

Kawulok zapowiedział, że pierwsze posiedzenie komisji odbędzie się jeszcze w tym roku. **(dc)**

Matematyczny świat w fotografii

Matematyka nie jest tylko abstrakcją – spotykamy się z nią wszędzie wokół nas. Zwłaszcza figury i bryły geometryczne znajdujemy na każdym kroku – w przyrodzie, w architekturze, a nawet... na talerzu.

„Moje śniadanie matematyczne" – właśnie tak zatytułował swoją pracę fotograficzną Adam Breznen z klasy 6. Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie-Frysztacie. Zdjęcie kanapek o geometrycznych kształtach zdobyło drugie miejsce w konkursie fotograficznym „Matematyka w obiektywie ucznia", ogłoszonym po raz pierwszy przez Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie.

– Na konkurs wpłynęło 55 prac uczniów klas drugiego stopnia szkół podstawowych z polskim językiem nauczania. Udział wzięły szkoły w Hawierzowie-Błędowicach, Karwinie

Fot. ADAM BREZNEN

„Moje śniadanie matematyczne"

-Frysztacie, Gnojniku i Jabłonkowie – poinformowała organizatorka Janina Wałach. Nadesłane zdjęcia oceniało jury, które tworzyli: fotograf Wiesław Przeczek oraz metodycy matematyki Marta Kaim i Janina Wałach.

Najwięcej nagród zdobyły uczennice klasy 9 błędowickiej szkoły, gdzie już od kilku lat grupa uczniów pod opieką nauczycielki Danuty Kuli interesuje się fotografowaniem zjawisk przyrodniczych. Anna Kadłubiec (pisaliśmy o niej tydzień temu w rubryce „Głosik") zdobyła 1. miejsce za „Zegar słoneczny", gdzie można się spotkać z takimi pojęciami matematycznymi, jak kąt ostry, figury płaskie, ale też z zegarem jako symbolem upływającego czasu i z zębem czasu na zniszczonej ścianie. Kolejne jej zdjęcia uplasowały się na 2., 3. i 4. miejscu. Jej koleżanka Agata Palášek zajęła ex aequo 3. miejsce za „Osiedle przez pryzmat grubego szkła" oraz 4. miejsce za „Kwiat". Jury przyznało specjalną nagrodę Januszowi Ruckiemu z klasy 8. PSP im. Jana Kubisza w Gnojniku. Chłopiec przysłał zestaw zdjęć, do których dołączył profesjonalne opisy, wyjaśniające utrwalone na zdjęciach pojęcia matematyczne.

Galerię nagrodzonych prac można obejrzeć na naszej stronie internetowej www.glosludu.cz. **(dc)**

Kanclerz został wybrany

Rada Kongresu Polaków w RC zatwierdziła w poniedziałek wybór Piotra Poloka na stanowisko kanclerza, czyli szefa Kancelarii Kongresu. Polok zostanie kanclerzem od 1 stycznia przyszłego roku.

Konkurs na stanowisko kanclerza przeprowadziła komisja mianowana przez Radę Kongresu, której szefował Andrzej Bizoń – członek Rady oraz dyrektor Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. W skład komisji wchodzili ponadto: Józef Szymeczek (prezes KP), Rudolf Moliński (wiceprezes) i Michał Przywara (członek Rady). – Było troje kandydatów: dwóch panów i jedna pani. Wszyscy byli bardzo dobrze przygotowani. Komisja zaleciła Radzie Kongresu wybór Piotra Poloka i Rada tak właśnie zadecydowała – powiedział naszej gazecie Szymeczek.

Piotr Polok jest pracownikiem Kancelarii od lutego ub. roku. Szymeczek wyjaśnił, że od Nowego Roku jego obowiązki, a także kompetencje będą szersze niż dotychczas. – Moim priorytetem jest, by sprawnie działała komunikacja między Radą Kongresu a Kancelarią – powiedział nowo wybrany kanclerz.

Całą rozmowę z Piotrem Polokiem zamieszczamy w innym miejscu niniejszego numeru. **(dc)**

Znaleziono błędy na prezydenckich listach

Ministerstwo Spaw Wewnętrznych Republiki Czeskiej znalazło błędy na listach, które złożyli w resorcie kandydaci do fotela prezydenta. Szefostwo MSW wyzwało kandydatów, żeby usunęli błędy do 22 listopada. Jak podał portal „novinky.cz", chodzi o listy aż 11 z 20 kandydatów. Błędy wykryto także na listach najważniejszych liderów wyborów na prezydenta RC, Jana Fischera i Miloša Zemana. W pierwszym przypadku są to głównie błędy w nazwiskach z listy, które czasami nie zgadzają się z tymi będącymi do dyspozycji w rejestrze mieszkańców RC. Jeśli zaś chodzi o Zemana, kandydat przedstawił na swojej liście inne miejsce stałego pobytu.

Potwierdzenia o utworzeniu konta wyborczego nie przedstawiła dotychczas Jana Bobošíková, z kolei inni kandydaci – m.in. Klára Samková lub Petr Cibulka – nie dostarczyli do MSW list z potrzebnymi 50 tysiącami podpisów (w pierwszym przypadku było to zaledwie 128, w drugim 319 podpisów). **(kor)**

Brutalne nastolatki

W Karwinie i Hawierzowie rośnie liczba napadów rabunkowych, których sprawcami są młodociani lub nawet dzieci. Od 1 stycznia do 31 października ub. roku policja ścigała w obu miastach w związku z napadami rabunkowymi 10 osób poniżej 18 roku życia, w tym samym okresie br. aż 17. Trzech sprawców w Karwinie i siedmiu w Hawierzowie nie miało nawet 14 lat.

W ostatnich dniach w Hawierzowie na konto młodocianych zapisano kolejne napady rabunkowe. Komisariat policji prowadzi dochodzenie w sprawie dwóch chłopców w wieku 14 i 15 lat. W ub. środę napadli na 81-letnią kobietę, której skradli torebkę z gotówką, telefonem i rzeczami osobistymi. W dwa dni później młodszy z chłopców napadł na kolejną staruszkę, lecz nie udało mu się jej okraść. W sobotę obaj zaatakowali ponownie: okradli na ulicy 68-letnią kobietę. Z kolei karwińska policja zamknęła w areszcie 16-latka, który w Nowym Mieście zaatakował 48-letnią niesłyszącą kobietę. Kobieta upadła, lecz nie chciała puścić torebki. Młodzieniec tak długo ciągnął ją po ziemi, aż ją puściła. **(dc)**

Idę na manifestację!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Laury dla spektaklu o Slánskiej

Zespół teatru Komorní scéna Aréna z Ostrawy otrzymał główną nagrodę 12. Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska, który od ubiegłego wtorku do soboty odbywał się w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie. Jury w składzie: Jiří P. Kříž, Emil Orzechowski, Jan Hyvnar, Kazimierz Kaszper, Ladislav Slíva i burmistrz Czeskiego Cieszyna, Vít Slováček, przyznało ostrawskiemu zespołowi główną nagrodę za spektakl „S nadějí i bez ní" Tomáša Vůjtka o losach Josefy Slánskiej, wdowy po Rudolfie Slánskim, ofierze procesów politycznych z lat 50. Drugie miejsce zajęło przedstawienie „Diagnóza" w wykonaniu Sceny Czeskiej TC, trzecie spektakl „Na větrné hůrce" Divadla Petra Bezruče z Ostrawy. Na czwartej pozycji uplasowała się sztuka „Pójdźmy wszyscy do stajenki" Sceny Lalek Bajka TC.

Dyrektor Teatru Cieszyńskiego, Karol Suszka, przyznał nagrodę dla najlepszego młodego aktora Janowi Kovářovi z Jihlavy za rolę błazna w przedstawieniu „Soudné sestry". Natomiast dziesięcioosobowe jury uczniów czeskocieszyńskich szkół średnich nagrodziło Marka Geišberga ze słowackiego Martina za główną rolę w tragedii „Oidipus". **(kor)**

Fot. KARIN DZIADEK

Ze zwycięskiego spektaklu „S nadějí i bez ní".

»Kalendarz Śląski« z tej ziemi

Małgorzata Kiereś pokazuje, jak wyglądały dawne góralskie zaczepiny. Sprawne ruchy jej palców śledzą siedzące obok kobiety. To główne zdjęcie okładki „Kalendarza Śląskiego 2013". Może nie tyle główne, co pierwszoplanowe. Bo za nim rozciąga się, oglądany z Szańców, malowniczy mostecki krajobraz z typowym dla Przełęczy Jabłonkowskiej wlotem do tunelu.

Już po okładce można się domyślić treści i posłannictwa przyszłorocznego, 49. z kolei „Kalendarza Śląskiego". Będzie on opowiadał o tej ziemi, o jej bogactwie i ludziach. Potwierdzają to słowa redaktor Otylii Toboły zawarte zaraz w pierwszym zdaniu przedmowy: – Zapraszamy do lektury Kalendarza utrzymanego w tradycyjnym klimacie, inspirowanego naszą historią i współczesnością. I rzeczywiście, „Kalendarz Śląski" ma swój tradycyjny charakter i oprawę graficzną (Marek Santarius), do których przyzwyczaił się czytelnik. Redakcja postawiła na sprawdzony model, który ani nie prowokuje, ani nie zaskakuje. W przypadku niezbyt głębokich treści i przypadkowo dobranych materiałów mogłoby to brzmieć jak przygana. Ale nie brzmi. Bo artykuły w Kalendarzu są dobrze napisane, mają wartość i styl. Nie są zbiorem nudnych sprawozdań, ale reportażami z prawdziwego zdarzenia, materiałami, których napisanie wymagało dokładnego zgłębienia tematu i nierzadko żmudnych poszukiwań. Gdyby mi przyszło określić ten Kalendarz jednym słowem, użyłabym przymiotnika „dojrzały".

Wydawcą „Kalendarza Śląskiego 2013", podobnie jak jego poprzednich edycji, jest Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC. Kto by tego nie zauważył zaraz na pierwszej stronie, nie przeoczy na kolejnych dwóch, gdzie umieszczone są logo Związku i zdjęcie prezesa Jana Ryłki nad jego przedzjazdowym orędziem do czytelników oraz logo 65-lecia PZKO. To ostatnie przypuszczalnie odnosi się do faktu, że Kalendarz jest dziełem, które powstało w roku jubileuszowym.

Lekturę „Kalendarza Śląskiego 2013" rozpoczęłam od „instrukcji obsługi", czyli wstępu „Od redakcji". O. Toboła przedstawia w nim koncepcję wydawnictwa, co z pewnością ułatwia zrozumienie czytelnikowi jego układu i zawartych w nim treści. – Uważny Czytelnik dostrzeże zapewne jego dwa luźne rozdziały. Pierwszy wpleciony w kalendarium ukazuje naszych rodaków, którzy znaleźli własny „sposób na życie", donikąd nie emigrując z miejsc, gdzie się urodzili. Nieraz bowiem ulegamy przekonaniu o niemożności zostania prorokiem w swoim własnym domu – pisze Toboła. Jako przykład ludzi, którzy „żeby się spełnić, nie musieli wyjeżdżać", przedstawia dwanaście postaci – po jednej na każdy miesiąc. Pomysł wart pochwały, tym bardziej że eksponuje ludzi – może z wyjątkiem Ewy Farnej – nie aż tak często pokazywanych. W przypadku Klemensa Słowioczka można mieć jednak wątpliwości co do trafności wyboru. Prezentowanie człowieka, który przez trzydzieści lat był solistą Opery Komicznej w Berlinie, niezupełnie wpisuje się we wstępną deklarację Toboły, że ma chodzić o ludzi, którzy „sprawdzili się w pracy, życiu, swoim hobby, zostając u siebie w domu". Owa koncepcyjna nieścisłość nie umniejsza jednak faktu, że kalendarzowe sylwetki są niezwykle plastyczne i żywe, napisane lekkim piórem, tak że czyta się je jednym tchem.

Druga część wnosi do „Kalendarza" różnorodność tematu i gatunku. Otwiera ją reportaż Danuty Chlup opisujący życie mieszkańców karwińskiego Starego Miasta, dzielnicy skazanej na zagładę. Z kolei Halina Drabek wybrała się z dyktafonem do lekarza Zbigniewa Glety, który wyjechał z Trzyńca na misje do irańskiego Mehranu. Oprócz reportaży i wywiadu są też opracowania historyczne (o Kojkowicach Stanisława Zahradnika czy jabłonkowskich przedsiębiorcach Antoniego Szpyrca), wspomnienia (o życiu na wsi Otona Wani oraz przeżyciach w czasie zawieruchy wojennej Zdzisława Pitali), fragmenty pamiętników (np. o pierwszej szychcie w kopalni nieżyjącego już Włodzimierza Hebdy) i wiele innych. To wszystko uzupełnia ciekawy materiał zdjęciowy. W pierwszej, bardziej współczesnej części, jest on kolorowy, w drugiej, będącej połączeniem historii z dniem dzisiejszym, czarno-biały.

Okładka najnowszego „Kalendarza Śląskiego".

Moja babcia powiedziałaby, że „Kalendarz Śląski 2013" przynosi do naszych domów „piekne czytani". Ja dodam od siebie, że w niejednym przypadku również odkrywcze.

BEATA SCHÖNWALD

felieton

A MOŻE CZASAMI KRÓCEJ?

JACEK SIKORA, *sikoraj @glosludu.cz*

Zgadzam się z sugestiami, które pojawiły się w liście, jaki do redakcji „Głosu Ludu" wystosował pan Bogusław Kaleta z Jabłonkowa (ukazał się w sobotę 10 listopada pt. „Miejscowe Koło w Orłowej"). Ale tylko częściowo, bo nie wszystkie jego argumenty mnie przekonały. Zresztą miałem okazję z panem Bogusławem porozmawiać na ten temat przez chwilę w niedzielę w Jabłonkowie, podczas uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Nie przekonaliśmy jeden drugiego. Dlatego może uda mi się przekonać do moich racji czytelników „Głosu".

Bogusław Kaleta słusznie pisze, że nad Olzą mamy czasami problemy z używaniem nazw polskich instytucji i organizacji. Zgadzam się, że nie należy stosować – pod wpływem języka czeskiego – błędnych form typu Miejscowe Koło PZKO Jabłonków lub Urząd Miejski Trzyniec. Forma w mianowniku musi razić każdego, kto przynajmniej trochę kocha i szanuje język polski. Poprawne jest na pewno użycie tu formy miejscownika – Koło w Jabłonkowie lub UM w Trzyńcu. I tak właśnie starają się pisać redaktorzy „Głosu".

Nie do końca jednak zgadzam się z drugą częścią listu Bogusława Kalety. A dotyczy to używania, m.in. na łamach naszej gazety nazw instytucji, organizacji lub szkół. Oczywiście, jasne jest, że użycie ich nazwy nieformalnej, na przykład Gimnazjum Polskie lub Polska Szkoła Podstawowa, może prowadzić w sprawach sądowych do nieporozumień, na przykład nieważności umowy.

Zastanówmy się jednak: czy aby zamieszczenie takiej nazwy w artykule dotyczącym imprezy szkolnej ma prowadzić do nieuznania świadectwa, nieważności drogiego biletu lotniczego lub paszportu? Czy spowoduje to, że dany numer „Głosu Ludu" z tego powodu nie trafi do prenumeratora? Nie wydaje mi się też, żeby szukający takiego artykułu w internecie miał większe problemy z jego odkryciem (powołuję się na własne doświadczenia).

Uważam, że wprowadzanie tych krótszych nazw do artykułów „głosowskich" (Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie, Polska Szkoła Podstawowa w Jabłonkowie – lub wprost skrót PSP) ma sens. Z jednej strony przemawia za tym pewna swego rodzaju „umowa społeczna", z drugiej... oszczędność miejsca w gazecie. Jeżeli w krótkim artykule o imprezie szkolnej zastosuję nazwę: Szkoła Podstawowa z Polskim Językiem Nauczania im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie (a szkoły mające patronów uczulają nas na to, że powinniśmy zamieszczać w gazecie nazwę z jego imieniem), to sama nazwa zajmie mi kilka rządków ze szpalty. Kilka rządków, które mógłbym wykorzystać inaczej: cytując wypowiedź któregoś z uczniów, rodziców, nauczycieli.

Co innego, oczywiście, teksty tzw. problemowe, w których mogą się znaleźć informacje kontrowersyjne, za które ktoś może się obrazić lub z którymi dana osoba może się nie zgadzać. Wtedy piszmy dokładnie, zgodnie ze statutem danej szkoły lub organizacji.

Ale tolerujmy też krótsze, praktyczniejsze nazwy. To znów nie tak duży problem, przynajmniej – mam nadzieję – dla większości czytelników „Głosu Ludu". Używamy ich przecież od wielu już lat. A jeśli ma być problem, to podyskutujmy...

SIŁA POEZJI

Współcześnie żyjemy szybko i bez wytchnienia. Pseudowartością samą w sobie, pustą, bałwochwalczą staje się wygrana i tylko to się liczy – być najlepszym, nasilniejszym, pierwszym. Pokonany jest zerem; skończony, przegrany, ostatni na mecie. W całym tym chaosie prawdziwą sztuką jest zrozumienie świata; prawdziwa umiejętność poznania siebie, a po chwili odnalezienie przyjaciół, znajomych, żon, mężów i ludzi, którzy zawsze życzą wielu sukcesów i stu lat. Na szczęście ludzki umysł jest wielki i posiada naturalną potrzebę ekspresji; istny manifest naszej podświadomości. Właśnie wtedy ujawnia się siła poezji, która pozwala odkryć świat na nowo.

„Poezja na trasie Kraków – Czeski Cieszyn" – pod takim tytułem 16 listopada o godz. 20.00 odbędzie się wieczorek poetycki w klubie „Dziupla" w Czeskim Cieszynie. Organizatorzy zapewniają, iż emocji nie zabraknie. Wieczorek poetycki jest organizowany w ramach projektu „Idependent.pl", a gośćmi spotkania będą młode poetki z Koła Młodych Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Oto one:

Marta Różańska (ur. 1990 – Czeski Cieszyn) – absolwentka Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie, obecnie studentka Wydziału Polonistyki UJ. Laureatka wielu konkursów poetyckich; również 2. miejsca w konkursie Tacy Jesteśmy 2011. W 2011 roku ukazał się jej debiutancki zbiór poezji „Na tchnienie". Do zainteresowań Marty należy szeroko pojęta literatura. Natchnienia szuka w przyrodzie i podróżach.

Małgorzata Jaźwa (ur. 1982 – Leżajsk). W roku 2012 ukończyła studia doktoranckie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Zakładzie Taksonomii Roślin, Fitogeografi i Herbarium UJ. Debiutowała w almanachu rzeszowskiego oddziału ZLP „Wspólna obecność" (2000 r.). W roku 2009 otrzymała Nagrodę Prezesa Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika za najciekawszy artykuł opublikowany przez doktoranta: „Powrót kwiatowej arystokracji do Łańcuta, czyli renesans storczykarni" – „Wszechświat" 2008. W roku 2011 wydała pierwszą książkę poetycką „Przez pryzmat". Rok później publikowała swoje wiersze oraz fotografie w antologii grupy poetyckiej WARS – „Sudecki Pociąg Poetycki".

Dominika Jiers (ur. 1991 – Krajenka). Obecnie studentka trzeciego roku Wydziału Polonistyki UJ, uczestniczka wielu turniejów „Jednego Wiersza", aktualnie pracująca nad debiutanckim tomem poetyckim. Zainspirowana twórczością m.in. Artura Międzyrzeckiego, Andrzeja Bursy i K.K. Baczyńskiego. Natchnienie w jej pojęciu ma charakter pejoratywny, pojawia się wraz z cierpieniem, którego doświadczenie zapisuje w formie poetyckiej.

Aneta Kielan (ur. 1981). Absolwentka krakowskich uczelni: Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości oraz Akademii Ekonomicznej. Członkini Krakowskiej Konfraterni Poetów, Formacji Szesnaście przy Dworku Białoprądnickim, Grupy Poetyckiej „Każdy..." przy Radio ALFA. Autorka zbiorów wierszy: „Z dnia na dzień" (2001), „Przystań" (2005), „Wariant na życie" (2007), „Bezkres" (2009). Jej wiersze tłumaczone były na litewski, czeski i słowacki; drukowane także w licznych antologiach i pismach. Laureatka Stypendium Twórczego Miasta Krakowa w Dziedzinie Literatury w 2007 roku; od 2010 roku Przewodnicząca Koła Młodych przy Stowarzyszeniu Pisarzy Polskich w Krakowie i organizatorka licznych spotkań poetycko-artystycznych. **(ms)**

PYTANIE DO ...

Heleny Legowicz, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki w RC, kierownik Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

Niebawem ruszy tradycyjna Wystawa Polskiej Książki. Gdzie będzie można w tym roku obejrzeć prezentację polskich wydawnictw połączoną z kiermaszem książki?

Wielkie święto książki rozpocznie się w najbliższy poniedziałek o godz. 16.00 w Bibliotece Regionalnej na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Uroczyste otwarcie zostanie połączone z promocją książki Gustawa Morcinka „Z krainy Pusteckiego", która jest dwujęzycznym wydaniem jego trzech opowiadań górniczych. Kolejne edycje odbędą się w Czeskim Cieszynie, Trzyńcu i Jabłonkowie. O poszczególnych odsłonach wystawy informować będziemy na bieżąco na łamach „Głosu Ludu". W wystawie weźmie w tym roku udział ok. 17 wydawnictw, przede wszystkim tych, które wydają książki dla dzieci i młodzieży. W szerokiej ofercie nie zabraknie m.in. Naszej Księgarni, Skrzata, Literatury czy Zakamarków. Ciekawa ekspozycja czeka także na dorosłych czytelników. W tym roku wystawiać będziemy po raz pierwszy książki Wydawnictwa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Ekspozycja wzbogacona będzie także o książki Janusza Korczaka, wkrótce zamkniemy przecież „Rok Janusza Korczaka".

(maki)

STANISŁAW ZAHRADNIK PISZE O STYCZNIU 1919 ROKU W BYSTRZYCY

Gromada przeciwko wojsku

Dlaczego pomnik Josefa Šnejdárka nie powinien się znaleźć na terenie gminy Bystrzyca? Historyk Stanisław Zahradnik z Trzyńca pokazuje historyczne tło wydarzeń, przywołuje dokumenty historyczne, po obejrzeniu których odpowiedź na usta ciśnie się sama...

ZBROJNY OPÓR W BYSTRZYCY, STYCZEŃ 1919

W styczniu 1919 r. podczas najazdu czeskiego na Śląsk Cieszyński doszło w Bystrzycy do krwawej potyczki między miejscową ludnością, głównie robotnikami trzynieckimi, a regularnymi oddziałami wojska czeskiego. Gromada, mająca stawić opór najeźccy, źle lub w ogóle nieuzbrojona, bez jakiegokolwiek doświadczenia bojowego i bez dowództwa, nie miała żadnych szans w starciu z z bardziej licznym, dobrze uzbrojonym i wyszkolonym wojskiem czeskim. Wszystko zakończyło się po kilkugodzinnej, bezładnej strzelaninie rozproszeniem obrońców z czterema ofiarami śmiertelnymi. Opisy tych zajść znajdziemy w czeskiej kronice szkolnej oraz w tygodniku „Ewangelicki Poseł Cieszyński". Oba opisy znacznie różnią się co do treści i ogólnego ujęcia. Świadczą o tym poniższe obszerne fragmenty z obu źródeł.

Z KRONIKI CZESKIEJ

„(...) Kolem 12 hod. polední proveden nástup. Za stanici se postavili na odpor civilisté, hlavně dělníci třineckých železáren. Pálili z domů, a kde jen byl trochu úkryt, na naše vojsko. Za 1 ½ hod. obsazeno nádraží Hrádek. Postupováno dále, ve 4 hod. odpoledne obsazeno nádraží a ves Bystřice. Obsazena trať asi 1 km za stanicí, další postup zastaven. Rotu 11 vystřídala 9. a 10. rota. K ruce měl velitel + sekci kulometů. Poláci se ptali z Těšína telefonicky do Bystřice, jsou-li Češi na nádraží v Bystřici. Úředníci-Němci, zde nám nakloněni, Čechy třikráte zapřeli. Vyslali tedy Poláci vlak s polskými legionáři dělníkům na pomoc. Konány přípravy k zajetí celého vlaku. V tom přišel rozkaz stáhnout se zpět a jet přes Moravu do Mor. Ostravy, resp. Frýdku. Naši vojáci se tomu zpěčovali tvrdíce, že Poláci řeknou: „Utekli před námi!" V 11 ½ hod. nastoupena zpáteční cesta. Druhému a třetímu praporu 35. pluku velel rotmistr Aujeský jako velitel skupiny. Třetí prapor stál pod vedením rotmistra Padíla. Na této akci nikdo z našich nebyl raněn. (...)

Volby do polského sněmu byly vypsány na neděli dne 26. 1. 1919.

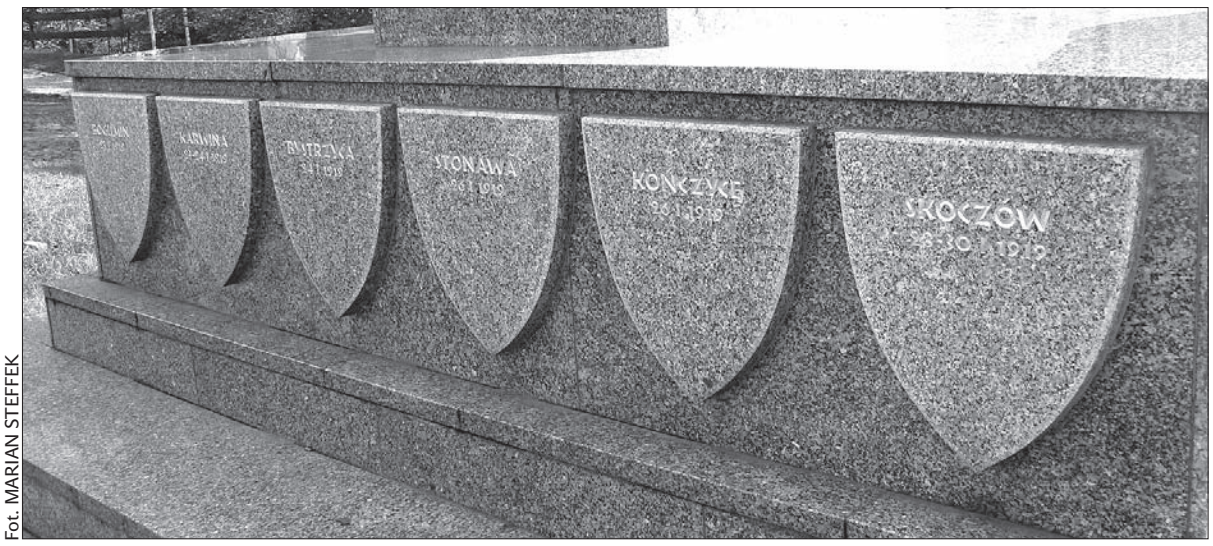

Fot. MARIAN STEFFEK

Fragment pomnika legionistów śląskich z tarczami najważniejszych miejsc, w których odgrywał się konflikt w 1919 r.

Lidé se skutečně k volbám dostavili, aby za vedení bystřických učitelů ve škole odevzdali svůj hlas. Ale přišel posel z Třince se vzkazem, aby v tak těžké době se volby nekonaly.

Občané z B. se zúčastňovali v hojném počtu polských táborů v Těšíně, Jablunkově a v Orlové a všude žádali, aby B. připadla k Polsku. Nikoho nenapadlo, že by se mohlo stát jinak, neboť prý Čechů a Němců v B. vůbec nebylo". Jako jinde, tak i v B. byl ustaven plebiscitní komitét pro případ plebiscitu. Uspořádáno též hlasování na zkoušku tím, že předložen členy tohoto komitétu každému oprávněnému k hlasování lístek, na kterém mělo být napsáno pro koho hlasuje. Tak se prý ukázalo, že všichni Bystřičané při skutečném hlasování se rozhodnou pro Polsko. (...)".

Školní kronika české školy v Bystřici (Opis), s. 58, 69.

DWUDZIESTOLECIE POTYCZKI

W niedzielę, dnia 29 bm. odbyła się w Trzyńcu poważna uroczystość, mająca przypomnieć tragedię, jaką przeżył nasz lud w okolicy Trzyńca przed 20 laty.

Dnia 24 stycznia 1919 rozeszła się po okolicy wieść, że silny oddział wojska czeskiego, zaopatrzony w karabiny maszynowe w pociągu pancernym wkroczył przez Przełęcz Jabłonkowską do kraju i zdąża na Cieszyn. Na wieść o tym robotnicy trzynieccy syreną hutniczą zaalarmowali Trzyniec i w liczbie około 1000 (przesada – przyp. S. Z.), zaopatrzeni jednak tylko w małą ilość ręcznych karabinów pociągiem dorywczo zestawionym udali się do Bystrzycy. Tu musieli się zatrzymać, ponieważ mostek nad potoczkiem na pograniczu bystrzycko-gródeckim został granatami rozbity. Nieszczęściem było to, że dworzec znajdował się w ręku nieprzychylnych nam ludzi i ci telefonicznie mogli o wszystkim donieść do Jabłonkowa i zawiadomić wojska czeskie.

Niedostatecznie uzbrojeni, ubrani jak do pracy fabrycznej, ruszyli robotnicy w stronę Gródku i próbowali utworzyć „Schwarmlinie" i zatrzymać pochód czeskiego oddziału. Czesi powiadomieni o obronie posuwali się bardzo powoli wśród gęstej strzelaniny. Zdemolowany mostek stał się dla nich przeszkodą, pociąg pancerny nie mógł bowiem dalej jechać.

Wywiązała się gęsta strzelanina, która trwała aż do zmierzchu.(...) Gdy zmierzch zapadł, musiano zaniechać walki. Napastnicy nie odważyli się iść dalej. Obrońcy nie wyekwipowani i nie mający komendy musieli się cofnąć.

W nocy pod osłoną ciemności „bohaterscy" Czesi „odważnie" dotarli aż na pogranicze Wędryni, weszli nawet na farę ewangelicką w Bystrzycy i zmaltretowali sędziwego ks. Karola Michejdę (...).

W nocy jednak nadeszła wieść, że od Cieszyna idzie na odsiecz silniejszy oddział polski należycie uzbrojony. „Bohaterscy" Czesi uważali widocznie, że im nie wypada wdawać się z takim oddziałem, okryci chwałą, cofnęli się w porządku aż do Czadcy.

Niestety potyczka poprzedniego dnia nie obyła się bez ofiar. Ile ich było po czeskiej stronie, tego nikt nie wie, ale jest rzeczą pewną, że było dość dużo, po stronie polskiej było kilku lżej rannych, którzy zdołali się schronić, dwóch ciężko rannych, mianowicie Paweł Cieślar (ojciec autora „platformy", Pawła – przyp. S. Z.) i Gustaw Kraus i dwóch zabitych, śp. Karol Czudek i Karol Stryja. Gustawa Krausa Czesi zabrali i odwieźli do szpitala w Mor. Ostrawie, gdzie nieszczęśliwy od ran zmarł i tam został pochowany. Cieślar umarł od ran w szpitalu trzynieckim. Czudek i Stryja zostali dnia 27 stycznia 1919 roku z Domu Robotniczego, po odprawieniu nabożeństwa pogrzebowego w kościele ew. pochowani na cmentarzu w Trzyńcu. Później odbył się tu pogrzeb śp. P. Cieślara. (...)".

„Ewangelicki Poseł Cieszyński", 4. 2. 1939

POSTAWA BYSTRZYCY W SPRAWIE PRZYNALEŻNOŚCI PAŃSTWOWEJ, 1919

„Niżej podpisany urząd gminny oraz korporacye i stowarzyszenia miejscowe żądają ponownie przyłączenia Księstwa Cieszyńskiego do Państwa Polskiego.

Precz z linią demarkacyjną.

W Bystrzycy 6. sierpnia 1919. Przeł. Gminy Mrózek

Zarząd Kółka Rolniczego: Buzek Paweł

Pięcioklasowa Szkoła Ludowa w Bystrzycy. Kierownictwo szkoły: Jan Wałaski

Miejscowa Rada Szkolna w Bystrzycy: Ks. Michejda, przewodniczący

Ewang. Urząd Parafialny A. W. w Bystrzycy: Ks. Michejda, pastor

Presbyterstwo Cmentarne: Andrzej Wałach, Jan Wałaski

Spółkowa Kasa Oszczędności i Pożyczek w Bystrzycy: Andrzej Wałach

Ochotnicza Straż Pożarna w Bystrzycy: Jan Lasota, komendant

Ludowa Spółka Spożywcza w Bystrzycy: A.Wałach, przewodniczący, Karol Rusz sekretarz".

Archiwum Państwowe w Cieszynie. Rada Narodowa Cieszyn, sygn. 45/9, 10.

Wydział Gminny w Bystrzycy

Ma zaszczyt przedstawić Radzie Pięciu w Paryżu za pośrednictwem Komisyi Międzysojuszowej w Cieszynie następującą uchwałę:

Na wiadomość, że Rada Pięciu w Paryżu postanowiła wymierzyć ludności polskiej Śląska Cieszyńskiego pełną sprawiedliwość przez przywrócenie naszego kraju Polsce, na której nierozerwalną część ludności nasza zawsze się uważała mimo wiekowej niewoli i tyranii obcych rządów pośpiesza wydział gminny imieniem tutejszej ludności złożyć Radzie Pięciu szczery hołd w tym przekonaniu, iż żadne machinacje czesko-niemieckie, żadne strejki wymuszone, żadne kłamstwa i gwałty nie zachwieją Radę Pięciu w postanowieniu wydania i opublikowania sprawiedliwego rozstrzygnięcia w sprawie Śląska Cieszyńskiego na co my tutaj z największą niecierpliwością czekamy.

W Bystrzycy, dnia 2 września 1919.

Przełożony gminy Cienciała Jerzy, Mrózek Paweł, Andrzej Wałach

Archiwum Państwowe w Cieszynie. Rada Narodowa Cieszyn, sygn. 46.

Powyższe dokumenty w żadnym wypadku nie uprawniają kogokolwiek do montowania pomnika Snejdarka na terenie gminy.

STANISŁAW ZAHRADNIK

CO W TERENIE

INFORMATOR

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie" w piątek 16. 11. wyjątkowo o godz. 16.30 w **Czytelni i kawiarni Avion/Noiva.** „Kelner, w mojej zupie pływa kangur! – czyli Spotkania z australijską przygodą" to tytuł prelekcji, którą wygłosi Darek Jedzok.

▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję Marka Środy, fitoterapeuty, właściciela sklepu ze zdrową żywności przy ul. Głębokiej w Cieszynie, pt. „Krainy długowieczności – odkrywanie sekretów zdrowia, szczęścia i młodości", która odbędzie się w piątek 16. 11. o godz. 18.00 w salce Koła przy ul. Fabrycznej 23.

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 15. 11. o godz. 15.00 do Centrum Wolnego Czasu przy ul. Horymira 1511.

HAWIERZÓW-SZUMBARK – MK PZKO zaprasza na akademię z okazji 65-lecia PZKO, które odbędzie się w niedzielę 18. 11. o godz.15.00 w sali restauracji „Jeleń" w Hawierzowie-Szumbarku. W programie wystąpi górnosuski Kabaret, zaprezentowane będą kroniki Koła i zdjęcia z działalności.

KONWENT PREZESÓW – Zapraszamy wszystkich prezesów MK PZKO 21. 11. od godziny 16.00 do salki konferencyjnej „Bajka" ZG PZKO. Między innymi – promocja „Kalendarza Śląskiego 2013". W imieniu ZG PZKO – Tadeusz Smugala.

LIGOTKA KAMERALNA – MK PZKO Ligotka Kameralna zaprasza na akademię z okazji 65-lecia PZKO 17. 11. o godz. 17.00 w sali Domu Kultury w Ligotce Kameralnej. W programie o godz. 16.00 wernisaż wystawy rodzimych malarzy, o godz. 17.00 występ dzieci z przedszkola w Gnojniku oraz przedstawienia teatralne E. Furtek pt. „Zaś nic nie wiymy" i W. Młynka „U nas dóma" w wykonaniu amatorskiego zespołu teatralnego MK. Bufet zapewniony.

MUR-PZKO – Zainteresowani wyjazdem do teatru w Katowicach na sztukę Szekspira „Hamlet" autobusem w piątek 30. 11., proszeni są o niezwłoczne zgłoszenie uczestnictwa w sekretariacie ZG PZKO (tel. 420 588 711 582, email: zg@pzko.cz. Koszt przejazdu 200 kc.

PTTS „BŚ" – Zaprasza na wycieczkę pieszą W 30 z Nydku na Soszów i Stożek. Odjazd z dworca kolejowego w Cz. Cieszynie w sobotę 17. 11. o godz. 7.19. Autobus z Bystrzycy o godz. 8.00. Rejestracja na Soszowie do godz. 10.00. Inf. tel. 605 783 338. Zabrać dowody osobiste.

TRZYNIEC-STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza na uroczyste zebranie z okazji 65-lecia PZKO z udziałem dr. Zahradnika w czwartek 22. 11. o godz. 17.00 do świetlicy Koła.

SIBICA – Zarząd MK PZKO zaprasza na prelekcję Tadeusza Franka pt. „Wenezuela – wśród Indian w delcie Orinoko" w piątek 16. 11. o godz. 17.00 do Domu PZKO. Po prelekcji zapraszamy na spotkanie towarzyskie przy herbatce.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na spotkanie z okazji 65-lecia Koła, które odbędzie się w sobotę 17. 11. o godz. 15.30 w Domu PZKO. W programie występ zespołów Koła oraz prezentacja historii – zdjęcia i filmy z działalności.

SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków Koła na turniej w tenisie stołowym, który odbędzie się w niedzielę 25. 11. od godz. 9.00 w hali sportowej w Suchej Górnej. Zgłoszenia wraz z podaniem daty urodzenia prosimy wysyłać pod adres: kris.marek@seznam.cz bądź dzwonić pod nr 777 071 667 do 21. 11. Wpisowe 50 kc (osoba dorosła), dzieci wstęp wolny. Organizatorzy zapewniają mały poczęstunek.

»ZGINĘŁA W OŚWIĘCIMIU« TO NIE TO SAMO, CO »POLSKI OBÓZ KONCENTRACYJNY«, ALE...

Oświęcim czy KL Auschwitz?

– Na kostce mosiężnej, która pod koniec października została osadzona w bruku przed czeskocieszyńską kawiarnią „Avion/Noiva" w celu upamiętnienia Rozalii Wiesner, pojawił się błąd. Osoba ta nie została przecież zamordowana w Oświęcimiu, ale w obozie koncentracyjnym Auschwitz. Te dwa określenia należy rozróżniać – podzielił się swoimi wątpliwościami jeden z czytelników „Głosu Ludu". Postanowiliśmy więc pójść tym tropem. Oto wyniki naszego dziennikarskiego „śledztwa".

Nazistowski niemiecki obóz koncentracyjny Auschwitz, który stał się dla świata symbolem Holokaustu, ludobójstwa i terroru, utworzony został przez Niemców w połowie 1940 roku na przedmieściach Oświęcimia. Polskiego miasta włączonego do Trzeciej Rzeszy. Miasto otrzymało niemiecką nazwę Auschwitz, która stała się również określeniem obozu: Konzentrationslager Auschwitz. – Zgodnie z sytuacją historyczną grupa osób deportowanych w 1942 roku, do których należała także Rozalia Wiesner, przywożona była do obozu koncentracyjnego Auschwitz. Niewątpliwie ważne jest, by rozróżniać Oświęcim od Auschwitz, które było niemiecką nazwą okupowanego miasta. Mamy informacje, że od czasu do czasu używana jest nieprecyzyjna nazwa – powiedział naszej gazecie Bartosz Bartyzel z Biura Prasowego Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Fot. MAREK SANTARIUS

Mosiężna tabliczka na kamieniu brukowym poświęcona Rozalii Wiesner.

WIADOMO, ŻE CHODZI O KL AUSCHWITZ

Zdania ekspertów na temat nazewnictwa KL Auschwitz są jednak podzielone. – Kiedy na pomnikach lub innych miejscach pamięci widnieje określenie „zamordowana została w Oświęcimiu", wiadomo że chodzi o obóz koncentracyjny, a nie na przykład o rynek czy konkretną ulicę. To prawda, że Oświęcim otrzymał w czasie okupacji niemiecką nazwę, ale dużo osób, chcąc określić obóz koncentracyjny na jego terenie, używa polskiej nazwy. Nazwa KL Auschwitz jest bardziej dokładna, ale nie wyklucza używania nazwy Oświęcim – powiedziała Jana Šplíchalová, kurator Archiwum Historii Holokaustu Muzeum Żydowskiego w Pradze. Używania polskiej nazwy miasta nie zabrania w tym kontekście także dyrektor Europejskiego Instytutu Dziedzictwa Shoah w Pradze, Jaroslav Šonka. – Sprawa Oświęcimia nie jest prosta. W jego historii używana była polska, niemiecka, ale także czeska nazwa. Austro-Węgry musiały przecież tolerować wielojęzyczność na terenie swojej monarchii. Logiczne wydaje się, że naziści używali niemieckiej wersji językowej. Ale tu pojawia się pewien problem. Niemiecka nazwa Oświęcimia „spopularyzowana" została dzięki masowej zagładzie. Osoby, które przeżyły i wróciły po wojnie do swych domów, często odrzucały niemiecką nazwę miasta i używały określenia Oświęcim (jak można zauważyć również na cmentarzu w Pradze). Powodem tego była tendencja do unikania nazw używanych przez okupantów. Wśród ocalonych od zagłady są i tacy, którzy z zasady mówią o „Auszwicu" – podkreślił Jaroslav Šonka, który podsumował swoją wypowiedź następująco: – Choć Muzeum w Oświęcimiu stosuje nazwę „Auschwitz" oraz skrót „KL" (skrót Konzentrationslager, choć w języku niemieckim używany jest w większości skrót KZ), uważam, że tego, czy używanie nazwy Oświęcim w kategoriach miejsca zagłady jest błędne, nie da się jednoznacznie rozstrzygnąć. Poszczególnych wariantów nazwy miasta należy używać z wrażliwością. Aby móc korzystać z baz danych czy archiwów, trzeba znać wszystkie możliwe wersje, którymi można opisać KL Auschwitz. Podsumowując, w takich przypadkach można według mnie użyć również czeskiej lub polskiej wersji miasta, w którym znajdował się obóz koncentracyjny. Oczywiście, zdań na ten temat jest wiele – dodał Šonka.

NASTĄPIŁA ZMIANA

– Kiedy byłem ostatnio na konferencji w Pradze, zrozumiałem, że czeski i polski stosunek do nazewnictwa byłych obozów koncentracyjnych jest bardzo podobny. Kiedyś w Polsce do określenia KL Auschwitz używano wyłącznie słowa Oświęcim. Olbrzymia zmiana nastąpiła w latach 90. ubiegłego wieku. Na wyraźnym odróżnianiu nazistowskiego niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau od polskiego miasta Oświęcimia zależało przede wszystkim kierownictwu muzeum, ekspertom, władzom miasta oraz działającym na jego terenie stowarzyszeniom – powiedział „Głosowi Ludu" prof. Marek Kucia, kierownik Zakładu Socjologii Władzy na Wydziale Filozoficznym UJ, który zajmuje się naukowo KL Auschwitz oraz Holokaustem. Starania ekspertów i władz miasta zaistniały nie tylko formalnie, ale także w dyskursie publicznym. W języku nieformalnym do owej zmiany dochodzi jednak bardziej wolnym tempem. Na początku XXI wieku profesor przeprowadził badania dotyczące nazewnictwa obozu koncentracyjnego KL Auschwitz. Większość osób określała wówczas obóz za pomocą słowa Oświęcim. Pomimo oficjalnych zmian, polska, historycznie niepoprawna nazwa obozu jest ciągle żywa. – Podejrzewam, że w Republice Czeskiej można zauważyć podobne zjawisko. Dowodem tego jest m.in. kostka brukowa Rozalii Wiesner – przyznał prof. Kucia, który równocześnie dodał, że rzeczy należy nazywać po imieniu. – Choć samo słowo „deportowana" implikuje obóz koncentracyjny, użycie słowa Oświęcim to pewne nadużycie. Czasami można spotkać się z określeniem obóz oświęcimski, które jest częściowo dopuszczalne, ale nadal niepoprawne. Określanie obozu koncentracyjnego mianem Oświęcim może być odbierane jako przypisywanie części winy Polakom – powiedział prof. Marek Kucia.

TRZEBA UWAŻAĆ

Przykładów użycia nieścisłej terminologii związanej z obozami koncentracyjnymi można znaleźć wiele. Ogromną falę niezadowolenia i oburzenia można było odczuć w maju tego roku, kiedy Barack Obama, prezydent USA, użył słów „polski obóz śmierci". Takie określenie zabrzmiało z jego ust podczas laudacji na cześć Jana Karskiego. Wspominając polskiego bohatera, który bezskutecznie alarmował Zachód o zagładzie Żydów w okupowanej przez Niemcy hitlerowskie Polsce, spowodował skandal. Obama powiedział, że jako kurier polskiego podziemia Jan Karski został przeszmuglowany do getta warszawskiego i do polskiego obozu śmierci. Chodziło o nazistowski obóz przejściowy w Izbicy, do którego Karski również się przedostał w przebraniu strażnika. Błędne określenie „polskie obozy koncentracyjne/zagłady" można znaleźć w mediach, publikacjach oraz opracowaniach historycznych. Są one odniesieniem do niemieckich, nazistowskich obozów koncentracyjnych znajdujących się w granicach Polski z 1939 roku. Oznaczenie to nie tylko wyznacza położenie geograficzne tych obozów, ale sugeruje także, że ich założycielami i zarządcami byli Polacy. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych kataloguje od kilku lat przykłady użycia błędnego sformułowania „polskie obozy koncentracyjne". Terminem tym (bez wyjaśnienia, że chodzi o lokalizację geograficzną) posługiwały się między innymi amerykańskie gazety „New York Times", „New York Daily News" czy brytyjski „The Guardian". Zwrotu tego użyły również najważniejsze dzienniki w Niemczech, Włoszech i Hiszpanii. Według raportu polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych jedynie w ciągu 2009 roku aż 103 razy w zagranicznych mediach użyto sformułowania „polskie obozy koncentracyjne". Najczęściej termin ten pojawił się w Niemczech i USA.

MAGDALENA ĆMIEL

Treść mosiężnej tabliczki na kamieniu brukowym

Tutaj żyła Rozalia Wiesner – ur. 1858 – deportowana 1942 do Oświęcimia – zamordowana 15. 6. 1942 – tamże.

PIOTR POLOK DLA »GŁOSU LUDU«: Mam głowę pełną pomysłów

Jak długo pracujesz w Kancelarii Kongresu Polaków?

Od lutego ub. roku. Do tej pory do moich najważniejszych zadań należało pisanie projektów, troska o sprawy organizacyjne, o to, by sprawy, z którymi przychodzą ludzie do Kongresu, zostały odpowiednio załatwione.

Co się pod tym względem zmieni po 1 stycznia?

Najważniejsze zadania pozostaną. Dopiero się dowiem, jaki dokładnie będzie zakres moich obowiązków. Rada Kongresu uchwaliła, że opracują go jej członkowie: Małgorzata Rakowska i Michał Przywara oraz prezes Józef Szymeczek.

Startując w konkursie na stanowisko kanclerza, musiałeś przedstawić własną wizję pracy Kancelarii, swoje pomysły. Czy możesz nam je zdradzić?

Przede wszystkim chciałbym usprawnić komunikację pomiędzy Radą Kongresu a Kancelarią. Chciałbym, by radni mieli większy wgląd w pracę Kancelarii. Z tym wiążą się dwie nowości, które warto by zrealizować, jeżeli radni wyrażą na to zgodę. Pierwszym jest księga gości, gdzie zapisywalibyśmy wszystkie sprawy, z którymi ludzie przychodzą do Kancelarii, komu dana sprawa została przekazana do załatwienia, jak się dalej potoczyła. Drugim są godziny konsultacyjne. Zdarza się, że przychodzą ludzie, którzy chcieliby omówić jakiś problem nie z pracownikiem Kancelarii, a wprost z radnymi. Dlatego byłoby dobrze, gdyby raz w tygodniu na przykład przez godzinę był obecny w Kancelarii radny, do którego mogliby się zwrócić.

A kolejne pomysły?

Fot. MAREK SANTARIUS

Piotr Polok

Proponowałem też, by przyjmować na bezpłatne staże studentów uniwersytetów z Polski. Uczelnie wymagają od nich, by zaliczyli takie staże, a dla nas efekt byłby ten, że mielibyśmy bazę ludzi na przyszłość, o których wiedzielibyśmy, że mają jakąś wiedzę o Kongresie i których później można by wciągnąć do współpracy. Za bardzo ważne uważam zapewnienie jak najlepszego serwisu dla „Głosu Ludu", który jest naszym jedynym dziennikiem mniejszościowym – mam na myśli przetargi na wybór dystrybutora, drukarni, prawidłowe pisanie i rozliczanie projektów i tak dalej. To robimy, oczywiście, już dzisiaj, ale chciałbym podkreślić, że to jest priorytetowe zadanie. Trzeba by również ożywić stronę internetową Kongresu, postarać się, by była bardziej aktualna.

Czym się zajmowałeś, zanim podjąłeś pracę w Kancelarii Kongresu?

Skończyłem animację społeczno-kulturalną w cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego. Nim przyszedłem do Kongresu, współpracowałem z różnymi firmami przy prowadzeniu warsztatów kulturalnych, etnologicznych, prócz tego organizowałem warsztaty z pedagogiki gry – to edukacyjne zabawy dla dzieci i młodzieży, w których było bardzo duże sprzężenie zwrotne, dzieci mogły sobie poprzez zabawę uświadomić bardzo wiele rzeczy.

Kim jesteś prywatnie?

Mam 29 lat, jestem żonaty, na razie bezdzietny. Mieszkam w Czeskim Cieszynie, niedaleko siedziby Kongresu. Moim największym hobby jest medycyna chińska, a w jej ramach ziołolecznictwo. Uwielbiam wędrówki po górach – to wspaniały relaks. Beskidy znam jak własne buty, uwielbiam Małą Fatrę, a moim marzeniem jest wyjechać kiedyś w Himalaje. Prócz tego lubię takie „zwykłe" rzeczy: teatr, film, fotografię...

DANUTA CHLUP

Pora na jesienną depresję

Zmiana pogody, coraz krótsze dni, szarość i deszcz za oknami. Nic dziwnego, że i dobry humor jesienią stopniowo znika. Do tego dochodzi smutek, ciągłe zmęczenie i brak motywacji. A stąd już tylko krok do sezonowej depresji. O jej objawach i sposobach jej zwalczania porozmawialiśmy z dr. René Gregorem, wykładowcą Uniwersytetu Ostrawskiego i szefem gabinetu psychiatrycznego w Trzyńcu.

Fot. MAGDALENA ĆMIEL

René Gregor w swoim gabinecie w Trzyńcu.

Z określeniem jesienna depresja można się spotkać na co dzień. To fachowa nazwa stosowana w psychiatrii i psychologii, czy tylko potocznie używany termin?

W Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych sezonowej depresji nie znajdziemy. Diagnozy o takiej nazwie w medycynie po prostu formalnie nie ma. Tego rodzaju stan depresyjny określamy mianem Sezonowego Zaburzenia Afektywnego. Jesienna czy sezonowa depresja to jedna z jego nieformalnych, potocznych nazw. Początki zastosowania terminu depresja sezonowa jako diagnozy psychiatrycznej sięgają wczesnych lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Jakie są główne przyczyny sezonowej depresji, którą zaobserwować można przede wszystkim jesienią?

To uczucie ogarnia ludzi głównie w okresie zmiany pór roku. Chodzi przede wszystkim o jesień i zimę. Mamy wówczas niedobór światła słonecznego i ciepła. Dochodzi do zmiany czasu, dni są coraz krótsze, a w dodatku przebywamy mało na świeżym powietrzu. Zmianę czasu z letniego na zimowy lub odwrotnie można przyrównać na przykład do podróży za ocean, kiedy nasz organizm również musi się stopniowo przyzwyczaić do innego cyklu. Podsumowując, na depresję sezonową wpływają przede wszystkim czynniki zewnętrzne, w efekcie których możemy się czuć zmęczeni, smutni i ociężali. Spada wtedy zarówno efektywność w pracy, jak i w domu.

Jak można odróżnić depresję od smutku?

Objawem depresji sezonowej jest przede wszystkim ciągłe zmęczenie. Człowiek ma wówczas poczucie, że go wszystko przerasta, jest zobojętniały i przewrażliwiony. Nie ma ochoty na zabawę, czy spontaniczne zachowania. Do kolejnych objawów należy zaliczyć także smutek, obniżenie nastroju i apatię. Dodatkowo może to być poczucie bezradności i lęku. Depresja jesienna to także senność i zaburzenia snu, do których zalicza się m.in. kłopoty ze wstawaniem lub zasypianiem. Taka osoba może mieć w dodatku zwiększony apetyt, szczególnie na słodycze. Choć tzw. jesienną depresję nie zalicza się do poważnych stanów zaburzeń psychicznych, które należy farmakologicznie leczyć, nie oznacza to jednak, że kiedy człowiek zaobserwuje pierwsze objawy, nie będzie z nimi walczył. Depresja sezonowa może nabrać mocy i przeszkadzać w normalnym, codziennym życiu.

Kto najczęściej zmaga się z sezonową depresją?

Depresja sezonowa ogarnia głównie populację kobiet, wśród której występuje ona dwukrotnie więcej. Jeśli chodzi o wiek, to są to w większości osoby w wieku od 25 do 45 lat. Chodzi głównie o osoby w wieku produkcyjnym. Ten fakt nie oznacza jednak, że mężczyzn czy emerytów depresja nie dotyczy. Jest to sprawa bardzo indywidualna.

Kiedy zaobserwujemy pierwsze objawy, jak należy z nimi walczyć?

Ważna jest przede wszystkim prewencja. Po przyjściu z pracy nie należy leżeć bezczynnie na tapczanie. Każda aktywność fizyczna jest ważna, liczą się nawet zwykłe zakupy czy pójście ze psem na spacer. Kolejna ważna kwestia to regularny sen oraz rozrywka. Dobry wpływ na samopoczucie mają także kontakty z ludźmi, którzy nie są dotknięci syndromami sezonowej depresji. Warto spędzać czas w gronie przyjaciół i członków rodziny, którzy odsuną od nas zły nastrój. Dużą rolę w walce z jesienną depresją odgrywa też zrównoważona dieta. Tłuste dania należy uzupełniać owocami i jarzynami. Jesienią i zimą brakuje nam światła słonecznego, wskazane jest więc nieoszczędzanie na sztucznym świetle. Przynajmniej w pokoju, w którym aktualnie się znajdujemy, nie mielibyśmy siedzieć przy małej lampce. Siedzenie w ciemności nie sprzyja naszemu samopoczuciu. Na podobnej zasadzie oparta jest tzw. terapia światłem, która uważana jest za jedną z najskuteczniejszych metod walki z sezonową depresją. Polega ona na codziennym, w okresie jesienno-zimowym, naświetlaniu sztucznym jasnym światłem. U wielu osób ta metoda eliminuje lub łagodzi objawy depresyjne.

W internecie można znaleźć wiele poradników dla osób zmagających się z depresją sezonową. Czy należy się nimi kierować?

Z całą pewnością mogą być pomocne. Dzięki różnym poradnikom można na sobie (bez wizyty u specjalisty) zaobserwować objawy depresji. Trzeba być jednak ostrożnym i nie wierzyć we wszystkie metody leczenia, które poleca jakiś amator. Wokół depresji jesiennej istnieje przecież wiele mitów. Spotkałem się m.in. z tezą, że depresję zimową pomaga leczyć solarium, co nie jest oczywiście zgodne z prawdą. Czas spędzony w solarium jest zbyt krótki na to, by spowodował zmianę na lepsze. Jeśli więc działa, to na zasadzie placebo lub osoba, która leczy się za pośrednictwem solarium, nie ma depresji zimowej, a jedynie odczuwa obniżenie nastroju. Za kolejny mit można uznać twierdzenie, że na depresję sezonową choruje prawie każdy. W rzeczywistości ma ją do 10 proc. populacji. Pozostała część osób odczuwa zaledwie pogorszenie samopoczucia.

Kiedy trzeba wyszukać pomocy specjalisty? Należy być ostrożnym?

Wówczas, kiedy człowiek odczuwa przygnębienie, spadek formy i cierpi z powodu różnego rodzaju bólów. W sytuacji, gdy nie jest w stanie sam poradzić sobie z problemem. Czasami jest to początek rozwijającej się ciężkiej depresji, która wymaga odpowiedniego leczenia farmakologicznego. Objawów nie należy ignorować. O ile zauważamy je na sobie dłużej aniżeli trzy tygodnie, należy wyszukać pomocy lekarza. Dziś istnieje wiele nowoczesnych leków antydepresyjnych, których używanie nie wymaga wyjątkowych ograniczeń. Na rynku farmakologicznym można znaleźć leki, przy stosowaniu których można chodzić do pracy czy prowadzić samochód. Medycyna dokonała w tym kierunku olbrzymiego postępu. Oprócz klasycznych leków antydepresyjnych o działaniu tłumiącym istnieją również leki aktywizujące. Receptę na niektóre leki antydepresyjne wystawić może lekarz rodzinny. Jeżeli stan zdrowia pacjenta nie ulegnie zmianie na lepsze, powinien wyszukać psychologa bądź psychiatrę.

Przez jak długi czas trwa sezonowa depresja? Kończy się wiosną?

Długość trwania depresji to sprawa indywidualna, która uzależniona jest od rodzaju schorzenia oraz wielu innych czynników, na przykład stanu zdrowia czy sytuacji społeczno-ekonomicznej. Na depresję sezonową można chorować kilka miesięcy, czyli od przyjścia jesieni do początku wiosny. Epizod depresyjny trwa zazwyczaj od dwóch tygodni do czterech miesięcy.

Czy zgłasza się obecnie więcej pacjentów aniżeli w pozostałych porach roku?

Depresję leczę w ciągu całego roku, ale oczywiście jesienią i zimą wyszukuje mojej pomocy większa liczba pacjentów. Nic dziwnego, brak światła słonecznego, chłód i deszcz wpływają na rozwój depresji. Jesienią leczeni są nie tylko „nowi" pacjenci, ale także osoby, które były już wcześniej leczone. Choć ich schorzenie charakteryzuje się brakiem objawów chorobowych, tzw. remisją, jesienią czują się często w gorszym stanie.

Czy obserwował pan na początku swojej kariery zawodowej podobny wskaźnik depresji sezonowej?

Osób z tzw. depresją egzogenną (pojawiającej się w wyniku stresującego zdarzenia) jest o wiele więcej aniżeli na początku mojej praktyki lekarskiej, trzydzieści lat temu. Otaczający nas świat uległ diametralnej zmianie. W wyniku przeobrażeń polityczno-społecznych wiele osób straciło pracę. Bezrobocie na stan zdrowia wpływa bardzo negatywnie. Obecnie żyjemy w czasach wielkiego stresu i ryzyka.

Rozmawiała:
MAGDALENA ĆMIEL

GŁOSIK

W świetlicy jest zabawa!

W Polskiej Szkole Podstawowej w Czeskim Cieszynie dzieci wesoło spędzają popołudnia. Po lekcjach większość uczniów pierwszego stopnia nauczania bierze udział w zajęciach w świetlicy szkolnej. O to, żeby dzieci się tu nie nudziły, troszczy się troje wychowawców. Kierowniczka świetlicy, Lucyna Waszek, odpowiedziała na kilka pytań.

Zdjęcia: ELŻBIETA PRZYCZKO

Kierowniczka świetlicy, Lucyna Waszek, w czasie zajęć na sali gimnastycznej.

Czy dzieci chętnie przychodzą na świetlicę? Jakie zajęcia i zabawy lubią najbardziej?

Jest bardzo duże zainteresowanie, do naszej świetlicy zapisanych jest aż 90 dzieci, więc chyba lubią tu przychodzić. Dzieci najbardziej lubią zajęcia na sali gimnastycznej, gdzie mogą się wybiegać. Kiedy jest ciepło, chodzimy na podwórze i na plac zabaw koło Ośrodka Kultury „Strzelnica". W zimie chodzimy na sanki.

A co dzieci robią w takie zimne i deszczowe dni, kiedy nie da się wyjść na dwór?

Na początku zajęć zwykle czytamy, żeby dzieci się zrelaksowały po lekcjach, potem są zajęcia przyrodnicze albo plastyczne, a następnie idziemy na salę gimnastyczną. Poza tym zawsze dzieje się coś ciekawego. Na początku roku szkolnego jest przywitanie pierwszoklasistów, zresztą starsze dzieci często przygotowują coś dla tych młodszych. Ostatnio na przykład zrobili Halloween. Tradycyjnie bierzemy też udział w „Nocy z Andersenem", ale też w wielu innych inicjatywach.

W pobliżu szkoły mieści się biblioteka. Często tam zaglądacie?

Oczywiście! Chodzimy tam na pogadanki na różne tematy i na zajęcia biblioteczne związane z czytaniem. Zresztą czytamy dzieciom dużo także w świetlicy, bierzemy udział w programie „Cała Polska czyta dzieciom".

Jakie ciekawe wydarzenia szykują się w świetlicy w najbliższych tygodniach?

Za dwa tygodnie będziemy mieli specjalną pogadankę o tym, jak żyją dzieci na świecie, w innych krajach, na innych kontynentach. Pod koniec miesiąca urządzimy andrzejki, potem oczywiście na dzieci czekają kolejne imprezy. **(ep)**

Pies z książeczki i z pomnika

Jedną z książeczek w tegorocznym konkursie czytelniczym dla polskich szkół podstawowych był „Kaktus, dobry pies" Barbary Gawryluk. Ale czy wiecie, że pisarka ta napisała więcej książeczek, których bohaterami są pieski? Głosik i Ludmiłka wypożyczyli w bibliotece książkę pt. „Dżok, legenda o psiej wierności". Tytuł niezmiernie zaintrygował nasze skrzaty. A jeszcze bardziej były zdziwione, kiedy okazało się, że kundel Dżok wcale nie jest zmyślony, ba – co więcej: w Krakowie ma nawet prawdziwy pomnik!

Nie wierzycie? Głosikowi i Ludmiłce też trudno było w to uwierzyć. Dżok, o którym ładnie i ciekawie pisze Barbara Gawryluk, to piesek ze schroniska, którego wziął do siebie samotnie mieszkający pan Nikodem. Zwierzę stało się jego nieodłącznym towarzyszem. Po pewnym czasie Dżok został jednak sam. Co się stało? Jakie były jego dalsze losy? I dlaczego opowieść o Dżoku jest legendą o psiej wierności? Ludmiłka najchętniej udzieliłaby wam odpowiedzi na wszystkie te pytania, lecz Głosik w porę ją powstrzymał. – Ludmiłko, przecież dzieci też chętnie przeczytają tę książeczkę. Jeżeli wszystko im zdradzisz, nie będzie już dla nich ciekawa!

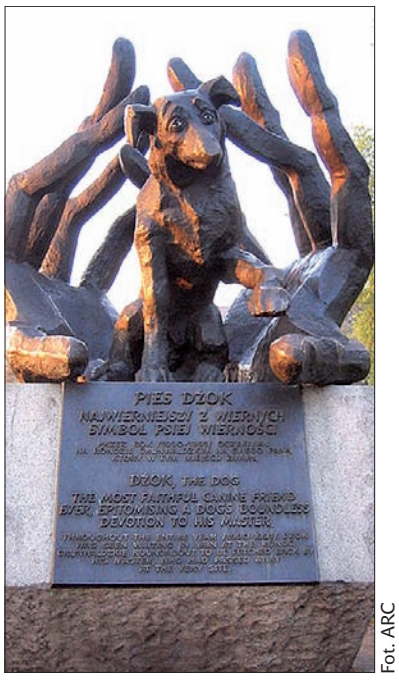

Fot. ARC

Od 2001 roku w Krakowie stoi pomnik wiernego psa Dżoka.

A więc nie zdradzamy szczegółów, tylko zapraszamy do lektury. A kiedy będziecie ze szkołą lub z rodzicami w Krakowie, spróbujcie przekonać swych opiekunów, by poszli z wami na bulwary wiślane, gdzie znajduje się pomnik Dżoka. Niedaleko do niego z Wawelu, który z pewnością będziecie zwiedzali. **(dc)**

ANKIETA

Pierwszy rok w szkole

Mija już trzeci miesiąc roku szkolnego. Ten czas na pewno dla nikogo nie był tak emocjonujący, jak dla... pierwszoklasistów. Czy polubili szkołę? Czy znaleźli kolegów i koleżanki? Czego już się nauczyli? Te pytania zadałam pierwszakom z Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie.

NATALIA TRZNADEL

Trochę smutno było odchodzić z przedszkola, ale w szkole też jest bardzo fajnie, strasznie mi się tu podoba. Uczymy się pisać, rysować, liczyć. Myślę, że całkiem dobrze mi idzie. Najbardziej lubię matematykę, z której mam same jedynki. Matematyka wcale nie jest trudna.

MACIEK KONDERLA

W szkole jest fajnie, podobają mi się wszystkie zajęcia, ale najbardziej lubię język polski. Na lekcjach polskiego uczymy się pisać i czytamy z elementarza. Po lekcjach chodzę do świetlicy szkolnej.

JUDITA BALUSIKOVA

Bardzo lubię chodzić do szkoły. Dla mnie najlepsze są zajęcia ruchowe, lubię biegać, skakać na skakance, grać w różne gry. W świetlicy szkolnej też jest fajnie, możemy biegać i grać w sali gimnastycznej. Poza tym w świetlicy lubię bawić się z koleżankami.

TERESKA UTÍKAL

Moje ulubione przedmioty to matematyka i plastyka. Podczas lekcji języka polskiego uczymy się pisać, ale niezbyt dobrze mi to wychodzi. Pierwsze miesiące w szkole były bardzo fajne, obserwowałam szkołę i przyzwyczajałam się.

JAGNA GREŃ

Od początku podobało mi się w szkole. Pamiętam nawet pierwszy dzień roku szkolnego, było bardzo fajnie. Z przedmiotów najbardziej lubię matematykę, dodawanie i odejmowanie jest całkiem łatwe. Lubię też bawić się w świetlicy.

(ep)

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Z »Comeniusem« w Puławach

W październiku wróciliśmy z przepięknych Puław, które znajdują się w pobliżu Warszawy. Spędziliśmy tam bardzo fajny tydzień, pełen ciekawych zajęć w szkole, wycieczek i spotkań.

Pojechaliśmy razem z nauczycielkami w ramach projektu „Comenius". W projekcie, który będzie realizowany przez najbliższe dwa lata, biorą udział również uczniowie z Norwegii, Turcji, Włoch i Polski.

W Puławach wszyscy mieszkaliśmy u polskich rodzin. Było naprawdę bardzo miło i sympatycznie. Kolejne wspólne spotkanie odbędzie się w styczniu w naszej jabłonkowskiej szkole. Później nasi uczniowie wyjadą jeszcze do Włoch, Turcji i Norwegii.

Wyjazd do Puław zapamiętamy jako wyjątkowy i niezwykły!

Uczniowie klasy 5 PSP w Jabłonkowie

Fot. ARC

Uczniowie jabłonkowskiej szkoły w Puławach.

ROMAN WRÓBEL, WICEMISTRZ EUROPY W KULTURYSTYCE NATURALNEJ:

Po prostu kocham życie

Z wicewójtem Bystrzycy, Romanem Wróblem, współpraca zawsze układała się nienagannie. Dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyny, zapalony sportowiec, a ostatnio także jeden z polskich kandydatów w wyborach do Rady Województwa, często wpada do naszej redakcji w Czeskim Cieszynie. Podczas jednej z wrześniowych wizyt zauważyłem, że pod jego koszulką rysują się mięśnie, które po raz ostatni widziałem w filmie „Terminator" z Arnoldem Schwarzeneggerem. – Wróciłem do regularnych treningów na siłowni. Wracam do kulturystyki, bo chcę wystartować w listopadowych mistrzostwach Europy na Węgrzech – powiedział mi wtedy Wróbel. – Wolę jednak dmuchać na zimne, żeby nie zapeszyć. Pogadamy więc dopiero, jak wrócę z czempionatu – obiecał. Jak już pisaliśmy, Roman Wróbel na Węgrzech sięgnął po tytuł wicemistrza Europy w kategorii Masters (50-60 lat). Przegrał tylko z reprezentantem Słowacji, Kolomanem Tothem.

Fot. ARC

Roman Wróbel

Jest pan jednym z prekursorów kulturystyki w naszym regionie. Teraz udowodnił pan wszystkim, że można zdobywać medale nawet w wieku 50 lat. Jest satysfakcja?

Do mistrzostw przygotowywałem się ostro od sierpnia, ale nie dlatego, żeby cokolwiek na siłę udowodnić. Do startu namówili mnie przyjaciele, którzy podczas moich urodzin tak dla hecy zapytali, czy jeszcze kiedykolwiek wrócę do wyczynowej kulturystyki. Zanim zdążyłem jeszcze podjąć ostateczną decyzję, kupili mi pełno profesjonalnych odżywek, a więc w zasadzie nie mogłem odmówić. Motywacja była jedna i, co ważne, namacalna w tegorocznym kalendarzu – mistrzostwa Europy w naturalnej kulturystyce w węgierskiej miejscowości Tatabanyi.

Jeśli mowa o naturalnej kulturystyce, to spytam w ten sposób – istnieje też nienaturalna?

Naturalna kulturystyka rządzi się rygorystycznymi prawami. Wszystko podlega ścisłej kontroli, na indeksie znajdują się wszelkiego rodzaju dopalacze, o dopingu nie może być nawet mowy. Na drugim brzegu kulturystyki znajdują się umięśnione maszyny, chłopi z bicepsami trzykrotnie większymi od moich. Tam wszystko jest dozwolone, nikt tego nie kontroluje.

Jak wyglądały pana przygotowania do czempionatu?

Wstawałem o czwartej nad ranem. Trenowałem dwufazowo, do tego dochodziły inne obowiązki, bardziej przyziemne – dyrektora polskiej podstawówki w Bystrzycy, wicewójta gminy, startowałem w wyborach wojewódzkich z ramienia Zemanowców. Niektórzy pukali się w czoło, ale ja postanowiłem wytrwać do końca. Kocham po prostu życie.

Pana organizm nie zastrajkował?

Byłem zdziwiony, że wszystko idzie w miarę gładko. Wiedziałem jednak, na co mogę sobie pozwolić, gdzie leżą moje granice wytrzymałości. Myślałem, że przez resztę życia będę już tylko jeździł na rowerze, bo uwielbiam rowery górskie, by w końcu jeszcze raz wrócić do kulturystyki. Do sportu, który boli, ale przynosi też wielką satysfakcję. Od kulturystyki bolą mnie plecy, zresztą przeszedłem operację, ale to wciąż duża frajda. Na siłowni musiałem tylko uważać, żeby nie zagalopować się zbytnio. Ewentualna kontuzja oznaczałaby koniec nadziei na medal.

Jak smakuje ten srebrny medal z mistrzostw Europy?

Smakuje niczym złoto, bo dałem z siebie wszystko. Kulturystyka swoim regulaminem przypomina łyżwiarstwo figurowe. Oceny sędziów są bardzo subiektywne, nigdy nie masz do końca pewności, jak to się zakończy. Gratuluję zwycięzcy i cieszę się z tego srebrnego medalu. Tym bardziej, że na Węgrzech wystartowałem z dziką kartą.

Jaką niespodziankę przygotował pan na rok 2013?

W przyszłym roku odbędą się w Grecji mistrzostwa świata w naturalnej kulturystyce. Zobaczymy, co z tego wyniknie. Na dziś chcę się poświęcić mojej rodzinie i obowiązkom zawodowym. A jeśli chodzi o sport, to w zbliżającej się zimie stawiam na biegówki, na punkcie których mam kompletnego bzika. A co do hokeja - nie chodzę na mecze, ale wszystko śledzę w internecie. I trzymam kciuki za Trzyniec, mam tam wielu znajomych.

JANUSZ BITTMAR

REKLAMA

ZAPRASZAMY DO GABINETU OKULISTYCZNEGO W TRZYŃCU!
HOTEL STEEL, Nám. Svobody 527, tel. 558 339 753, kom. 602 350 577

- świadczymy kompleksowe usługi w branży optycznej
- badanie wzroku oraz zakładanie soczewek kontaktowych na nowoczesnym sprzęcie najwyższej klasy
- duży wybór oprawek, okularów przeciwsłonecznych, soczewek korekcyjnych i kolorowych, etui, łańcuszków, środków pielęgnacyjnych
- BEZPŁATNE badanie wzroku przy zamówieniu kompletnych okularów
- rabaty promocyjne na oprawki, szkła mineralne i plastikowe, we wrześniu ZNIŻKI DLA UCZNIÓW I STUDENTÓW
- jesteśmy w rejestrze niepaństwowych instytucji zdrowia

Zamówienia na badanie wzroku
i soczewki kontaktowe codziennie:
tel. 602 591 629,
e-mail: kontaktnicocky@optikajakesova.cz
www.optikajakesova.cz

GL-439

GL-338

GL-588

**Ogłoszenia do »Głosu Ludu«
przyjmowane są w dni powszednie:**

☐ W redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: *ogloszenia@glosludu.cz*

☐ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027, *e-mail: ad.servis@hudeczek.cz.*

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477, e-mail: *knih-k1pl@rkka.cz*

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej" należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz

Produkujemy kuchnie, szafy, pokoje dziecięce, meble i wnętrza mieszkaniowe na wymiar. Indywidualne rozwiązania, 3D-projekty, współpraca z architektem.
www.picea.cz
tel: 737238727, 596321975
Karviná Fryštát, Ostravská 769

GL-657

STAVEBNINY WOREK
– MATERIAŁY BUDOWLANE
oferujemy szeroki asortyment materiałów budowlanych w korzystnych cenach (Baumit, Murexin, Cemix, Porotherm, Presbeton, Pórobeton i inne)
Kompleks Gródek nr 80 (za piekarnią Bajusz)
Tel. 558 320 021, 737 647 873

GL-572

CZWARTEK 15 listopada

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? **8.30** Świat Małej Księżniczki **8.40** Tomek i przyjaciele **9.00** Saga prastarej puszczy - Opowieść o dziku **10.00** My Wy Oni **10.35** Plebania (s.) **11.05** Moda na sukces (s.) **11.30** Galeria (s.) **12.00** Wiadomości **12.05** Agrobiznes **12.30** Saga prastarej puszczy - Opowieść o nornicy **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.05** Klan (s.) **14.30** Wszystko przed nami (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Siła wyższa **16.30** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.50** Klan (s.) **18.20** Wszystko przed nami (s.) **18.45** Galeria (s.) **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.30** Ojciec Mateusz (s.) **21.25** Sprawa dla reportera **22.15** Elżbieta Jaworowicz. Tak było - tak jest **22.35** Operacja Życie (s.) **23.10** Włócznia przeznaczenia **0.50** Seks, kasa i kłopoty II (s.).

TVP 2

5.55 Licencja na wychowanie (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.50** Rodzinka.pl (s.) **11.55** Pożyteczni.pl **12.35** Postaw na milion **13.35** Barwy szczęścia (s.) **14.15** Świat bez tajemnic - Cenotes - święte studnie Majów **15.10** Ja to mam szczęście! (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.10** Na dobre i na złe (s.) **17.10** Castle (s.) **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.30** Ja to mam szczęście! (s.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Kabaretowa Noc Listopadowa 2012 **21.10** Paradoks **22.05** Kocham Kino - Tajne przez poufne **23.55** Świat bez tajemnic - W domu mego ojca.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **7.53** Twoja@sprawa **8.03** Gość poranka **8.30** Serwis Info **8.42** Info Poranek **9.00** Serwis Info **9.10** Gość poranka **9.30** Serwis Info **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.21** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.30** Serwis Info **12.20** Biznes **12.55** Serwis sportowy **13.30** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **15.15** Rozmowa dnia **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Infoexpress **20.10** Minęła 20ta **21.05** Telekurier **21.30** Serwis Info **21.45** Pasmo loklane **22.15** Losowanie Lotto **22.30** Jan Pospieszalski. Bliżej **23.15** Info Dziennik **23.45** Sportowy Wieczór **0.00** Śladami cudów - Ameryka.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **8.00** Pinky i Mózg **8.30** Gang Misia Yogi **9.00** Czarodziejki (s.) **10.00** Synowie, czyli po moim trupie! (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Hotel 52 (s.) **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **21.00** Hotel 52 (s.) **22.00** Przyjaciółki (s.) **23.00** Pamiętniki z wakacji (s.) **0.00** Optymista.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** 101 dalmatyńczyków (s. anim.) **9.30** Północ i Południe (s.) **10.20** Wszystko-party **11.05** List do Ciebie **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** StarDance **14.05** Bananowe rybki **14.35** Televarieté **16.00** Podróżomania **16.35** AZ kwiz **16.55** Nie wahaj i kręć! **17.20** Auto Moto Rewia **17.45** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Pr. rozrywkowy **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadania filmowe **21.10** Okno na cmentarz (s.) **21.40** Pr. dyskusyjny M. Jílkovej **22.25** Numer alarmowy **22.55** Przekręt (s.) **23.45** Program Hades (film) **1.10** AZ-kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.00** Magazyn folklorystyczny **9.30** Cudowne źródełka **9.50** Mity i fakty historii **10.45** Wędrówki w poszukiwaniu wina **11.15** Praga - miasto wież **11.30** Ta nasza kapela **12.00** Natura bez granic **12.30** O nauce i naukowcach **12.50** Čížek z Saloników **13.40** Chcesz je? **13.45** Magazyn religijny **14.10** Intolerancja **14.40** Markiz de Bois Doré (film) **16.00** Telewizyjna apteka **16.10** Medycyna XXI wieku **16.30** Klucz **17.00** Planeta YÓ **18.20** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.55** Phineas i Ferb (s.) **19.25** Niesamowite historie (s.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Ocean pełen przygód **21.00** Teatr zwariowanych dramatów Borisa Rösnera **22.00** Rzym (s.) **22.50** Trafačka - katedra wolności **0.05** Jednostka specjalna (s.) **0.50** Półmrok.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Szalony zięć (film) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.35** Kochane kłopoty (s.) **13.35** Pogotowie Miami (s.) **14.30** Bez śladu (s.) **15.30** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.30** Przyjaciele (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Mentalista (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.50** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.45** Nocne wiadomości **23.20** Nuklearna walizka (film) **1.25** Dowody zbrodni (s.).

PRIMA

6.05 Wiadomości **6.55** Nowe gliny (s.) **7.50** Pan Złota Rączka (s.) **8.35** M.A.S.H. (s.) **9.25** Nakryto do stołu! **10.15** Diagnoza morderstwo (s.) **11.15** Schimanski: Zbiórka charytatywna (film) **13.10** Castle (s.) **14.05** Komisarz Rex (s.) **15.05** Strażnik Teksasu (s.) **16.05** Dom na wybrzeżu (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** VIP Nakryto do stołu! **21.40** Galeria handlowa (s.) **22.55** Rizzoli & Isles (s.) **23.55** Kości (s.) **0.50** Prawo i porządek: Los Angeles (s.).

PIĄTEK 16 listopada

TVP 1

5.55 Wodnikowe Wzgórze **6.25** Marta mówi! (s.) **7.00** Słoneczna róg Unijnej **7.10** Las bliżej nas **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Naszaarmia.pl **8.25** SpongeBob Kanciastoporty **8.55** Pingwiny z Madagaskaru **9.25** Big Time Rush **10.00** Dom **11.40** Blaski i wrzaski (s.) **12.05** Wszystko przed nami (s.) **13.55** Zwierzęta świata - Jak ryba w wodzie **14.30** Okrasa łamie przepisy **15.15** Marmaduke - pies na fali **17.00** Teleexpress **17.25** Ojciec Mateusz (s.) **18.20** Gwiazdy na 60 lat TVP - przeżyjmy to jeszcze raz **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Komisarz Alex (s.) **21.20** Hit na sobotę - Och, Karol 2 **23.15** Żywe trupy **0.10** Rififi po sześćdziesiątce.

TVP 2

6.00 Zmiennicy (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Barwy szczęścia (s.) **12.25** Kabaretowy Klub Dwójki - Miasto czy wieś? **13.20** Bliskie i groźne spotkania Steve'a **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.45** Czas honoru **16.35** Słowo na niedzielę **16.50** Kocham Cię, Polsko **18.00** Panorama **18.55** Postaw na milion **20.05** Kabaretowy Klub Dwójki na wakacjach - Szczecin 2012 **22.10** Szósty Zmysł **0.10** Policyjna opowieść 3 - Superglina.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.45** Info Poranek **7.45** Pasmo loklane **8.37** Info Poranek **9.00** Serwis Info **9.15** Info Poranek **10.55** Serwis sportowy **11.00** Aktywni 50+ **11.15** Era Wynalazków **11.30** Serwis Info **12.00** Świat i gospodarka **12.30** Serwis Info **13.00** Debata Trójstronna **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Eurowiadomości **14.30** Serwis Info **15.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **15.30** Serwis Info **15.45** Kronika rejsu **16.00** Studio Wschód **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Prawdę mówiąc **20.30** Serwis Info **21.00** Kod dostępu **21.45** Pasmo loklane **22.15** Losowanie Lotto **22.24** 60 lat razem **23.03** Sportowy Wieczór **23.25** Mów do mnie jeszcze... **0.30** Świat i gospodarka.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **8.00** Pinky i Mózg **8.30** Sylwester i Tweety na tropie **9.00** Czarodziejki 2 (s.) **10.00** Synowie, czyli po moim trupie! (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Hotel 52 (s.) **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.00** 17. Rybnicka Jesień Kabaretowa - Ryjek 2012 **23.00** W stronę Słońca (film kopr.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** 101 dalmatyńczyków (s. anim.) **9.25** Dynastia Noaków (s.) **10.15** Historie sław - Jiří Šlitr **11.20** Reporterzy TVC **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.05** Bananowe rybki **14.35** Televarieté **16.05** Mieszkać to zabawa **16.30** AZ kwiz - wyd. spec. **17.00** Mała farma **17.30** Czarne owce **17.55** Pogoda w Europie **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Pr. rozrywkowy **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadaj (s.) **20.55** 13 komnata Martiny Růžičkovej **21.20** Wszystko-party **22.05** Program rozrywkowy **22.55** Policja kryminalna Paryż (s.) **23.50** Miasto kocic (s.) **0.10** Jak mieć ciało doskonałe.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.00** Dołącz do nas **9.10** Nie poddawaj się **9.30** Architektura **9.55** Maurice Béjart: Podróż dookoła świata **10.50** Historie przedmiotów **11.20** Kolory życia **12.15** Vojta Náprstek i dom U Halánků **12.45** Chcesz mnie? **13.05** Na pływalni z P. Tremaynem **13.30** Jak się żyje opiekunom zwierząt w zoo **13.45** Królestwo natury **14.10** Dotyk wody **15.00** Przygody nauki i techniki **15.45** Katastrofy lotnicze **16.30** City Folk 2012 - Barcelona **17.00** Planeta YÓ **18.20** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.55** Phineas i Ferb (s.) **19.25** Niesamowite historie (s.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Cudowna planeta: Kret **21.00** Kosmos: Życie i śmierć gwiazdy **21.45** Skowronki na uwięzi (film) **23.15** TVC Live: Václav Neckář i goście **0.10** Q (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Jesse Stone: Śmierć w jeziorze (film) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.35** Kochane kłopoty (s.) **13.35** Dr House (s.) **14.30** Bez śladu (s.) **15.30** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.30** Przyjaciele (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Mentalista (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** MasterChef **22.25** Punisher (film) **1.00** Kiedy dzwoni nieznajomy (film).

PRIMA

6.05 Wiadomości **6.55** Nowe gliny (s.) **7.50** Pan Złota Rączka (s.) **8.35** M.A.S.H. (s.) **9.25** Nakryto do stołu! **10.15** Diagnoza morderstwo (s.) **11.15** Schimanski: Krwawy ślad (film) **13.10** Castle (s.) **14.05** Komisarz Rex (s.) **15.05** Strażnik Teksasu (s.) **16.05** Chmury na horyzoncie (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Odcienie miłości (film) **22.05** Show Jana Krausa **23.15** Plan doskonały (film) **1.45** Klucz do koszmaru (film).

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 14. 11. 2012

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,164	0,161	0,166
EUR	4,120	4,220	4,120	4,220
USD	3,220	3,300	3,220	3,320
	Czeski Cieszyn, dworzec			
	kupno	sprzedaż		
PLN	6,05	6,18		
EUR	25,20	25,70		
USD	19,60	20,30		**(szyfr)**

KALKULATOR PALIWOWY

Ceny paliw na stacjach z dnia 14. 11. 2012

Bielsko-Biała, CH Auchan		
E95	5,39 zł	
ON	5,46 zł	
LPG	2,64 zł	
Cieszyn, Statoil		
E95	5,57 zł	
ON	5,76 zł	
LPG	2,77 zł	
Cieszyn, Neste		
E95	5,52 zł	
ON	5,69 zł	
Zebrzydowice, Orlen		
E95	5,48 zł	
ON	5,59 zł	
LPG	2,64 zł	
Czeski Cieszyn, Shell		
E95	37,20 kc	
ON	36,90 kc	**(szyfr)**

TV POLONIA

PIĄTEK 16 listopada

6.10 Warto kochać **7.00** Sztuka wiary **7.25** Zima w Wiklinowej Zatoce **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.35** Dwie strony medalu (s.) **12.00** Barwy szczęścia (s.) **12.25** Polonia w Komie **12.35** Wiadomości **12.50** M jak miłość (s.) **13.45** Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! **14.20** Prawdziwy koniec zimnej wojny **15.20** Złotopolscy (s.) **15.55** Hala odlotów **16.50** Dwie strony medalu (s.) **17.20** Polonia w Komie **17.30** Teleexpress **17.55** Poziom 2.0 **18.55** Ex Libris **19.15** Barwy szczęścia (s.) **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.50** Na dobre i na złe (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Polonia 24 **22.45** Przesłuchanie **0.45** Dwie strony medalu (s.).

SOBOTA 17 listopada

6.50 Złotopolscy (s.) **9.10** Polonia 24 **9.40** Pogoda.pl **9.55** Dziewczyna i chłopak - Oliwa do ognia **10.50** Załoga Eko **11.20** Czterej pancerni i pies (s.) **12.25** Pamiętaj o mnie **12.45** Ojciec Mateusz (s.) **13.30** Makłowicz w podróży - Rumunia **14.00** Na dobre i na złe (s.) **15.00** 17. Przystanek Woodstock 2011 - Łąki Łan **15.55** Kulturalni PL **17.00** Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka **17.30** Teleexpress **17.55** M jak miłość (s.) **18.50** XV Festiwal Kabaretowy w Koszalinie 2009 **19.35** Polonia w Komie **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.30** Pogoda.pl **20.45** Czas honoru **21.40** Pamiętaj o mnie **22.00** Polonia 24 **22.20** Pogoda.pl **22.35** Kino Mistrzów - Dotknięcie ręki **0.15** Słownik polsko@polski, talk -show prof. Jana Miodka **0.50** M jak miłość (s.).

NIEDZIELA 18 listopada

6.00 Galeria (s.) **6.50** Wszystko przed nami (s.) **7.50** Dwie strony medalu (s.) **8.25** Polonia 24 **8.45** Pogoda.pl **9.00** Trzy Szalone Zera **9.30** Ziarno **10.05** Stawka większa niż życie **11.10** Blaski i wrzaski (s.) **11.35** Pamiętaj o mnie **11.50** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pod Tatrami **13.00** Transmisja Mszy Świętej z kościoła pw. Wszystkich Świętych w Sieradzu **14.20** Gala Piosenki Biesiadnej **15.10** Polonia w Komie **15.15** Okrasa łamie przepisy - Polskie jabłko **15.50** Dzika Polska **16.20** Skarby nieodkryte **16.50** Salon Polonii **17.30** Teleexpress **17.50** M jak miłość (s.) **18.45** Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! **19.10** Nie ma jak Polska **19.40** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.45** Ranczo **21.40** Pamiętaj o mnie **22.00** Tygodnik.pl **22.30** Pogoda.pl **22.45** Kocham Cię, Polsko! **23.50** Salon Polonii **0.25** Blaski i wrzaski (s.). **0.50** M jak miłość (s.).

PONIEDZIAŁEK 19 listopada

6.10 17. Przystanek Woodstock 2011 **7.05** Słoneczna róg Unijnej (s.) **7.25** Banda Rudego Pająka (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Tygodnik.pl **11.35** Galeria (s.) **12.00** Barwy szczęścia (s.) **12.25** Polonia w Komie **12.35** Wiadomości **12.50** Ranczo (s.) **13.45** Salon Polonii **14.25** Każdy ma swój port... **14.55** Jak to działa - Silnik **15.35** Złotopolscy (s.) **16.05** Naszaarmia.pl **16.30** Cafe Historia - Dzień Niepodległości **16.50** Galeria (s.) **17.20** Polonia w Komie **17.30** Teleexpress **17.50** Słoneczna róg Unijnej (s.) **18.10** Dzika Polska - Bogatsze życie **18.45** Skarby nieodkryte **19.15** Barwy szczęścia (s.) **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości **20.50** Londyńczycy **21.45** Polonia w Komie **22.00** Polonia 24 **22.45** Tygodnik Gospodarczy **23.20** Tomasz Lis na żywo **0.20** Naszaarmia.pl **0.45** Galeria (s.).

SOBOTA 17 listopada

TVP 1

5.55 Wodnikowe Wzgórze **6.25** Marta mówi **7.00** Słoneczna róg Unijnej (s.) **7.10** Las bliżej nas **7.30** Rok w ogrodzie **8.00** Naszaarmia.pl **8.25** SpongeBob Kanciastoporty **8.55** Pingwiny z Madagaskaru **9.25** Big Time Rush **10.00** Dom **11.40** Blaski i wrzaski (s.) **12.05** Wszystko przed nami (s.) **13.55** Zwierzęta świata - Jak ryba w wodzie **14.30** Okrasa łamie przepisy - Ryby morskie **15.15** Marmaduke - pies na fali **17.00** Teleexpress **17.25** Ojciec Mateusz (s.) **18.20** Gwiazdy na 60 lat TVP - przeżyjmy to jeszcze raz... **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Komisarz Alex (s.) **21.20** Hit na sobotę - Och, Karol 2 **23.15** Żywe trupy (s.) **0.10** Rififi po sześćdziesiątce.

TVP 2

5.50 Zmiennicy (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **08.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Barwy szczęścia (s.) **12.25** Kabaretowy Klub Dwójki - Miasto czy wieś? **13.20** Bliskie i groźne spotkania Steve'a **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Rodzinka.pl (s.) **15.45** Czas honoru **16.35** Słowo na niedzielę **16.50** Kocham Cię, Polsko! **18.00** Panorama **18.55** Postaw na milion **20.05** Kabaretowy Klub Dwójki na wakacjach - Szczecin 2012 **22.10** Szósty Zmysł **0.10** Policyjna opowieść 3. Superglina.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **8.30** Serwis Info **8.45** Pasmo lokalne **9.15** Info Poranek **9.30** Serwis Info **9.45** Info Poranek **11.00** Aktywni 50+ **11.15** Reportaż TVP Info **11.30** Serwis Info **12.00** Świat i gospodarka **12.55** Serwis sportowy **13.00** Debata Trójstronna **13.30** Serwis Info **13.55** Serwis sportowy **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Eurowiadomości **14.30** Serwis Info **15.00** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii. **15.30** Serwis Info **15.45** Kronika rejsu **15.55** Serwis sportowy **16.00** Studio Wschód **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Prawdę mówiąc **20.30** Serwis Info **21.00** Kod dostępu **21.45** Pasmo lokalne **22.15** Losowanie Lotto **22.24** 60 lat razem **22.30** Serwis Info **23.03** Sportowy Wieczór **23.25** Mów do mnie jeszcze... **0.30** Świat i gospodarka.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Animki **8.15** Miś Yogi **8.45** Pinky i Mózg **9.15** Scooby-Doo 2 **9.45** The Looney Tunes Show 2 **10.15** Ewa gotuje **10.45** Studio Weekend **12.15** Miłość bez końca (film USA) **14.15** Dylemat (film USA) **16.15** Queen of Poland 2012 **17.15** Trudne sprawy **18.15** Nieprawdopodobne, a jednak **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.05** Garfield 2 **21.55** Formuła 1 - Grand Prix USA **23.05** Formuła (film kopr.) **1.00** Krwiożercze wampiry (horror USA).

TVC 1

6.00 Finley, samochodzik strażacki (s. anim.) **6.20** Klocki **6.30** Śledztwa świetlika Łucji (s. anim.) **6.50** Marzenie Lippela (bajka) **8.30** Dosięgnąć kosmosu (film) **10.15** Wiadomości dla dzieci **10.30** Świat TVC **10.55** My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) **12.00** Tydzień w regionach **12.25** 13. komnata Jaroslava Hutki **12.55** Spostrzeżenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** O królewiczu, któremu brakowało piątej klepki (bajka) **14.10** Pani Lisica (bajka) **14.45** Psohlavci (film) **16.15** Uśmiechy Vlasty Chramostovej **16.55** Widać, że to ziemski raj! (film) **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** StarDance **21.35** Ziemia czeska - Twój dom **23.10** W rytmie serca (film) **0.50** Pr. rozrywkowy.

TVC 2

6.00 Rewolucja radziecka w kolorze **6.45** Lotniskowiec Enterprise **7.40** Historia posągu studenta **8.00** Panorama **8.30** Osobistość w Dwójce **8.35** Święty Tomasz i Kamień Vítka **8.45** Kultura.cz **9.10** Co porabialiście w listopadzie? **10.15** Karel Kryl dla studentów **10.55** Studenci w 20 lat później **11.25** Teatr żyje! **11.50** Czeskie głowy **12.50** Babel **13.15** Wspólne przesłuchanie: Jiří Stránský i Dominik Duka **13.55** Cudowne źródła **14.20** Świat ciszy **15.45** Kamera w podróży: Wyspy Kanaryjskie **16.40** Cudowna planeta: Kret **17.35** Bajka o wierności **18.45** Wieczorynka **18.55** Meduza **19.30** Moja rodzina **20.00** Václav Havel, Praga - Zamek II **21.00** Motylek - prawdziwe historie **21.55** Leon zawodowiec (film) **23.45** Czerwony Karzeł (s.) **0.15** Jutro się będzie... (opera).

NOVA

6.10 Marynarz Popeye (s. anim.) **6.30** Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) **6.55** Monsuno (s. anim.) **7.25** Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) **7.55** Czarodziejka Tara (s. anim.) **8.15** Hellcats (s.) **9.20** Psy i koty (film) **11.00** Przyprawy **12.00** Dzwoń do TV Nova **12.30** Ryba na suszy (film) **14.15** Roszpunka (bajka) **15.30** I kto to mówi III (film) **17.30** Poradnik domowy **18.40** Przysmaki Babicy **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki (film) **22.55** W sieci kłamstw (film) **1.45** Apokalipsa androidów (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości **6.55** Ninjago (s.) **7.25** Klub przyjaciół Myszki Miki **7.55** Zabawa **8.30** Salon samochodowy **9.50** Columbo (s.) **11.25** Czechy i Słowacja mają talent **13.40** Fałszywa dwunastka (film) **15.50** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.00** Reporterzy po twojej stronie **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Czechy i Słowacja mają talent - pierwszy półfinał **23.20** Chłopaki też płaczą (film) **1.30** Komórka (film).

NIEDZIELA 18 listopada

TVP 1

5.55 Była sobie Ziemia **6.30** Will i Dewitt **7.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Magazyn Ligi Mistrzów **8.55** Ziarno **9.30** Jak to działa - Energia **10.35** Siedem życzeń **11.50** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! **13.30** Nie ma jak Polska - Małopolska **14.05** Piłka nożna - Ekstraklasa: Lech Poznań - Legia Warszawa **17.00** Teleexpress **17.25** Komisarz Alex (s.) **18.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Siła wyższa (s.) **21.15** Zakochana Jedynka - Dość całowania żab **23.00** Och, Karol (film pol.).

TVP 2

5.55 Bliskie i groźne spotkania Steve'a **6.35** Ostoja **7.10** M jak miłość (s.) **8.00** Barwy szczęścia (s.) **9.05** Kultura, głupcze **9.45** Rodzinne oglądanie - Wyścigi wielbłądów **10.50** Wojciech Cejrowski - boso przez świat **11.25** Makłowicz w podróży - Rumunia **12.00** Gwiazdy w południe - Wymarzony domek **14.00** Familiada (teleturniej) **14.40** Ja to mam szczęście! (s.) **15.20** Janosik (s.) **16.25** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Kocham to, co lubię **18.00** Panorama **18.35** Sport Telegram **19.05** Kabaretowy Klub Dwójki - Życie w realu kontra życie w wirtualu **19.55** Kocham Cię, Polsko - Ekstra **21.15** Czas honoru **22.10** Paradoks **23.05** Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej **23.35** WOK - Wszystko o Kulturze **0.30** Studio filmowe Dwójki - Jańcio Wodnik.

TV KATOWICE

7.00 Serwis Info **7.15** Info Poranek **7.45** Pasmo lokalne **8.3**0 Serwis Info **9.00** Polska według Kreta **9.30** Serwis Info **10.00** Głos Mediów **11.00** Teleplotki **11.55** Serwis sportowy **12.00** Przegląd wydarzeń tygodnia **12.30** Serwis Info **13.00** Prawdę mówiąc **14.00** Raport z Polski - Ekstra **14.15** Czas na jazdę **15.00** Kościół z bliska **15.30** Serwis Info **16.00** 60 lat razem **16.15** Reportaż TVP Info **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Listy gończe - Co się stało z Joasią? **20.30** Serwis Info **20.50** Młodzież kontra **23.00** Sportowa niedziela **23.25** TV. Nostalgia **0.25** Teleplotki.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Nowe przygody Scooby'ego 2 **8.15** Gang Misia Yogi **8.45** Pinky i Mózg **9.15** Scooby-Doo **9.45** The Looney Tunes Show 2 **10.15** Sylwester i Tweety na tropie **10.45** Ania z Zielonego Wzgórza **13.15** Bracia Solomon (komedia USA) **15.00** Kung Pow - Wejście Wybrańca (komedia kopr.) **16.45** Hotel 52 (s.) **17.45** Przyjaciółki (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Państwo w państwie **20.05** Szklana pułapka 2 (film USA) **22.15** Formuła 1 - Grand Prix USA **0.40** Kroki w ciemnościach (film USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.30** Tańcz **6.40** Babar (s. anim.) **7.05** Tajemnice starożytnego Rzymu **7.35** Studio Kolega **9.45** Kalendarium **10.00** Kamera na szlaku **10.30** Obiektyw **11.05** Dynastia Novaków (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Korona z brązu (bajka) **14.05** Jakie włosy ma Złotowłosa (bajka) **14.35** Zła krew (s.) **15.55** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **16.40** Alpiniści (film) **18.00** Historie sław **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Ach, te morderstwa! (s.) **21.40** 168 godzin **22.10** Strażnik dusz (s.) **23.10** Komisarz Moulin: Białe łzy (film) **0.25** 13 komnata M. Růžičkovej.

TVC 2

6.00 Magazyn religijny **6.25** Ushuaia **6.55** Kolory życia **7.50** Dom w sercu Europy **8.00** Panorama **8.30** Osobistość w Dwójce **8.35** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.50** Poszukiwania czasu utraconego **9.10** Maja Plisiecka **10.05** Kultura.cz **10.35** Dołącz do nas **10.45** Nie poddawaj się **11.05** Obrońca **11.30** Historie dla Natalii **11.45** Chcesz mnie? **12.00** Pojedynek w słońcu (film) **14.10** Bitwa o Gallipoli **15.00** Słowo na niedzielę **15.05** Magazyn chrześcijański **15.30** Przez ucho igielne **15.55** Magazyn religijny **16.25** Nieznani bohaterowie **16.55** Natura bez granic **17.20** Królestwo natury **17.50** Był sobie... kosmos (s. anim.) **18.15** Bert i Ernie **18.20** Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Czerwony Karzeł (s.) **19.30** Moja rodzina **20.05** Żegnaj, Czechosłowacjo **21.05** Czarna żmija (s.) **21.40** Na pływalni z Alexem Washburnem **22.05** Filary Ziemi (s.) **23.00** La Vida Loca **0.30** Na skróty (film).

NOVA

6.10 Marynarz Popeye (s. anim.) **6.30** Sylwester i Tweety (s. anim.) **6.45** Spiderman (s. anim.) **7.10** Monsuno (s.) **7.40** Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) **8.05** Flash Gordon (s.) **9.00** Jaś Fasola (s.) **9.30** Pościg (s.) **10.25** Zeznanie martwych oczu (film) **12.25** 50 pierwszych randek (film) **14.25** Zagubieni w kosmosie (film) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Babciu, czaruj! (bajka) **19.00** Wiadomości, sport, pogoda **19.55** Formuła 1 - Grand Prix USA **21.40** Odłamki **22.15** Niezniszczalni (film) **0.25** Rekwiem dla laleczki (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości **7.10** Ninjago (s. anim.) **7.40** Klub przyjaciół Myszki Miki **8.10** Tajemnice II wojny światowej (s. dok.) **9.20** Prima Świat **9.55** Rosemary & Thyme (s.) **11.00** Partia **11.40** Poradnik domowy **13.05** Nowy dom **13.55** Nora Roberts - Triumf pamięci (film) **15.55** Morderstwa w Midsomer (s.) **18.00** Kiedy tato gotuje **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.15** Czechy i Słowacja mają talent - Drugi półfinał **23.20** Pan i Pani Smith (film) **1.50** Dzwoń do jasnowidza.

PONIEDZIAŁEK 19 listopada

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? **7.35** Polityka przy kawie **8.00** Wiadomości **8.30** Domisie **9.00** W cieniu donozaurów **10.00** Nie ma jak Polska - Pomorze **10.30** Plebania (s.) **11.00** Moda na sukces (s.) **11.25** Okrasa łamie przepisy - Ryby morskie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.40** Saga prastarej puszczy - Opowieść o bobrze **13.45** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Wideoteka - 60 hitów na 60 lat! **15.00** Wiadomości **15.25** Na kłopoty... Bednarski (s.) **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.50** Klan (s.) **18.20** Wszystko przed nami (s.) **18.45** Galeria (s.) **19.10** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Teatr Telewizji - Iluzje **22.00** Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Teraz jestem kobietą **23.10** Panny i wdowy (s.) **0.15** Meta.

TVP 2

5.55 Licencja na wychowanie (s.) **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **10.45** Rodzinka.pl (s.) **11.55** Coś dla Ciebie **12.30** Kocham Cię, Polsko! **13.35** Barwy szczęścia (s.) **14.15** Świat bez tajemnic - Niebezpieczna Ziemia **15.10** Ja to mam szczęście! (s.) **15.45** Panorama Kraj **16.05** Rodzinka.pl (s.) **17.10** Castle (s.) **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.30** Ja to mam szczęście! (s.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Tomasz Lis na żywo **22.50** Poniedziałek z gwiazdami - Zakochana Jane.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.15** Info Poranek **7.53** Twoja@sprawa **8.00** Serwis Info **8.03** Gość poranka **8.20** Info Poranek **9.10** Gość poranka **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.21** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.00** Serwis Info **11.20** Serwis sportowy **12.20** Biznes **14.10** Raport z Polski **14.30** Serwis Info **15.15** Rozmowa dnia **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes **17.00** Pasmo lokalne **20.00** Infoexpress **20.10** Minęła 20ta **21.05** Telekurier **21.30** Serwis Info **22.30** Info Dziennik **23.15** Sportowy Wieczór **23.30** Nepalskie dzieci ulic **0.35** Infoexpress **0.45** Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.30** Przygody Animków **8.00** Pinky i Mózg **8.30** Scooby-Doo 2 **9.00** Czarodziejki 2 (s.) **10.00** Synowie, czyli po moim trupie! (s.) **10.30** Świat według Kiepskich (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Hotel 52 (s.) **13.00** Dom nie do poznania **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Trudne sprawy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.05** xXx - Następny poziom (film USA) **22.15** Przeklęta forsa (film USA) **0.05** Układy (s.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** 101 dalmatyńczyków (s. anim.) **9.25** Psohlavci (film) **10.55** Z archiwum telewizyjnej rozrywki **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Bananowe rybki **14.35** Televarieté **16.05** Podróżomania **16.35** AZ kwiz **17.00** Wszystko-party **17.45** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Pr. rozrywkowy **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Dziki kraj (s.) **21.00** Podróż po Oaxace **21.25** Reporterzy TVC **22.05** Anatomia prawdy (s.) **22.50** Na tropie **23.15** Tajniacy (s.) **0.05** Obiektyw **0.35** Kamera na szlaku.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.00** Klucz **9.30** Studenci w 20 lat później **10.00** Natura bez granic **10.30** Kamera w podróży: Wyspy Kanaryjskie **11.20** Spostrzeżenia z zagranicy **11.30** Cudowne źródła **11.50** Magazyn chrześcijański **12.15** Przez ucho igielne **12.45** Maurice Béjart: Podróż dookoła świata **13.40** Czechosłowacki tygodnik filmowy **13.55** Nieznani bohaterowie **14.20** Rewolucja radziecka w kolorze **15.10** Motylek - prawdziwe historie **16.05** Ushuaia **16.30** Historie Think Big **17.00** Planeta YÓ **18.20** Zaczarowane przedszkole **18.45** Wieczorynka **18.55** Phineas i Ferb (s.) **19.25** Niesamowite historie (s.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Dajcie nam skrzydła **21.00** Katastrofy lotnicze **21.50** Trzy kolory: Niebieski (film) **23.25** Ogniste serce (film) **0.55** TVC Live: Václav Neckář i goście.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** 10,5: Apokalipsa (film) **11.45** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.35** Kochane kłopoty (s.) **13.35** Pogotowie Miami (s.) **14.30** Bez śladu (s.) **15.30** Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) **16.30** Przyjaciele (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Mentalista (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ogólniak z o.o. (s.) **21.45** Helena (s.) **22.15** Comeback (s.) **22.55** Nocne wiadomości, sport, pogoda **23.30** Dynastia Tudorów (s.) **0.40** Big Game.

PRIMA

6.05 Wiadomości **6.55** Nowe gliny (s.) **7.50** Pan Złota Rączka (s.) **8.35** M.A.S.H. (s.) **9.25** Nakryto do stołu! **10.15** Diagnoza morderstwo (s.) **11.15** Schimanski: Broń (film) **13.10** Castle (s.) **14.05** Komisarz Rex (s.) **15.05** Strażnik Teksasu (s.) **16.05** Dwie siostry (film) **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.50** VIP wiadomości **20.00** Powroty do domu (s.) **21.35** Kulinarny reality-show **22.45** Pr. rozrywkowy **23.25** Gang dzikich wieprzy (film) **1.35** Zabójcze umysły (s.).

ŻYCZENIA

Dnia 19 listopada obchodzi swój zacny jubileusz 90 lat

pan OSWALD BALWAR

z Karwiny-Mizerowa. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia dużo szczęścia, zdrowia i powodzenia na dalsze lata składają żona Lidka i córka Wanda z rodziną. RK-209

Zdrowia, pomyślności,
błogosławieństw z Nieba,
abyś miała Babciu
wszystko, co Ci trzeba!

Dnia 16 listopada 2012 obchodzi swój zacny jubileusz urodzin

pani MARTA ŚMIGOWA

z domu Wala, pochodząca z Suchej Górnej, dawniej zamieszkała w Suchej Średniej, dziś w Czeskim Cieszynie. Najlepsze życzenia składają córka Wanda z Leszkiem, wnuk Witek z Dorką, wnuczka Elunia i cała reszta bliskiej i dalszej rodziny. GL-685

Dnia 18. 11. 2012 obchodzi zacny jubileusz 70 lat

pan WALTER SZWANCZAR

ze Stonawy. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życzą żona Maria, córka Ewa z mężem i najbliższa rodzina. RK-208

Dzisiaj gości pełna chata u naszego Jubilata!
Od rana się biedak męczy, bo 60 latek kończy.
Serce płacze, dusza jęczy:
gdzie się podział wiek młodzieńczy?
Gdzie te kwiaty, bzy, pierwiosnki,
tak pachnące każdej wiosny?
Wszystko mu się poplątało, dusza młoda, ale ciało...?
W 60. urodziny chęci wielkie w nim,
lecz siły jakby trochę odpuściły.
Nie martw się nasz Jubilacie!

Z tej okazji

Drogi ADASIU

zdrowia końskiego i uśmiechu szerokiego, podróży dookoła świata i wysokiej emerytury przez długie lata życzą dzieci i wnuki. GL-713

Dnia 16 listopada 2012 obchodzą szmaragdową rocznicę ślubu

państwo BRONISŁAWA i JAN MRÓZKOWIE

z Karwiny. W tym uroczystym dniu, Kochani Rodzice, życzymy Wam dużo zdrowia, radości oraz jeszcze wielu wspólnie spędzonych lat. Za rodzicielską miłość, troskliwość i zawsze pomocną dłoń dziękują córki, zięć oraz wnuczka i wnuki. RK-207

WSPOMNIENIA

Dnia 19 listopada upłynie 11 lat od śmierci naszego Syna

pana WŁADYSŁAWA BALWARA

W smutku wspominają rodzice i siostra Wanda z rodziną. RK-210

Mijają dni, mijają lata,
lecz pamięć w sercu pozostaje.

Dnia 18 listopada minie 10. rocznica śmierci

śp. MARII GLAC

z Żukowa Górnego. O chwilę wspomnień proszą mąż, syn i córka z rodzinami. GL-705

Byliście dla nas wszystkim,
słońcem i promieniem,
zostaniecie w naszych sercach
najmilszym wspomnieniem.

Dziś, 15 listopada, mija 4. rocznica śmierci naszej Mamy

śp. ANNY KANTOROWEJ

Zaś dnia 21 listopada upłynie 14. rocznica śmierci naszego Taty

śp. PAWŁA KANTORA

z Bystrzycy. O chwilę cichych wspomnień proszą córka i syn z rodzinami. GL-707

Wspomnienie jest tą najtrwalszą więzią z tymi, którzy nas opuścili.

W dniu 18 listopada 2012 minie 10. rocznica śmierci naszej Kochanej Matki, Babci i Teściowej

śp. ANNY KOŁORZ

z Hawierzowa-Błędowic.

Zarazem Jej Mąż,

śp. LEOPOLD KOŁORZ

nasz Kochany Ojciec, Dziadek i Teść zmarły w roku 2008, obchodziłby w dniu 15 listopada 90. urodziny. Tych, którzy ich znali, proszą o chwilę wspomnień córka Alicja i cała rodzina. AD-115

Dnia 17 listopada 2012 obchodziłby setną rocznicę urodzin

śp. ANTONI RYBA

szlachetny człowiek ze Stonawy-Meksyku. Również upłynęło 14 lat od Jego tragicznej śmierci. Wspominają Karol i Janka z rodzinami. RK-213

Umarłych wieczność dotąd trwa,
dokąd pamięcią Im się płaci...
W. Szymborska

Dnia17 listopada obchodziłby 67. urodziny nasz Kochany

śp. mgr JAN WALCZYSKO

z Trzyńca, zaś 14 listopada minęło 11 lat, kiedy na zawsze ucichło Jego szlachetne serce. Rodzinę, przyjaciół i znajomych prosimy o zachowanie Go w pamięci, najbliżsi. GL-698

NEKROLOGI

Największa miłość na świecie zgaśnie,
gdy serce Matki na zawsze zaśnie.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 12. 11. 2012 zmarła w wieku 57 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Ciocia i Szwagierka

śp. MUDr. JANA BOSZCZYKOWA

z domu Foltynowa, zamieszkała w Trzyńcu, kpt. Nalepki 865. Ostatnie pożegnanie Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 15. 11. 2012 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Trzyńcu. Po obrzędzie kremacja. Zasmucona rodzina. GL-709

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10. 11. 2012 zmarła w wieku 85 lat nasza Ukochana Babcia, Teściowa i Ciocia

śp. EVŽENIE CHLEBIKOVÁ

z domu Mikulová, zamieszkała w Stonawie 314. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 16 listopada 2012 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. AD-122

W smutku pogrążeni zawiadamiamy, że 11. 11. 2012 po długiej i ciężkiej chorobie zmarła nasza Kochana Żona, Matka, Teściowa, Babcia i Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA SZNAPKOWA

z domu Owczarzy, z Karwiny-Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 16 listopada 2012 o godz. 12.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Frysztacie, skąd zostanie przewieziona na stary cmentarz w Karwinie-Raju. Autobus z kościoła na cmentarz zapewniony. W smutku pogrążeni najbliżsi. GL-712

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13. 11. 2012 zmarła w wieku 90 lat nasza Najdroższa Matka, Siostra, Babcia i Prababcia

Śp. HILDA WALECZEK

z domu Kowalska. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 20 listopada 2012 o godz. 13.00 z kościoła katolickiego Najświętszego Serca Jezusowego w Czeskim Cieszynie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. AD-123

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Až do města Aš (15-18, godz. 20.00); Ralph Demolka (15-19, godz. 15.30); Saga Zmierzch: Przed świtem, cz. 2 (15-19, godz. 17.45); W ciemności (15-18, godz. 18.00); Svatba mezi citrony (15-18, godz. 20.30); **KARWINA – Ex**: Bitwa o Ziemię (16, godz. 19.00); George Harrison: Living in the Material World (19, godz. 18.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Saga Zmierzch: Przed świtem, cz. 2 (15-18, godz. 17.30, 20.00); Ralph Demolka (16-18, godz. 15.30); Dva nula (19, godz. 17.30); Svatá čtveřice (19, godz. 20.00); **JABŁONKÓW**: Teoria wielkiego podrywu (18, godz. 18.00); **BYSTRZYCA**: Królowa Śniegu i Łowca (17, godz. 18.00); **CIESZYN – Piast**: Asterix i Obelix: W służbie jej królewskiej mości (15, godz. 14.00, 16.15; 16-19, godz. 14.00); Pokłosie (15, godz. 18.30); Saga Zmierzch: Przed świtem, cz. 2 (16-19, godz. 16.15, 18.30, 20.45).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

OFERTY

WYNAJMĘ MIESZKANIE 1+1, 50 m² w centrum Cz. Cieszyna przy ul. Dukielskiej na dłuższy okres. Tel. 776 046 399. GL-708

KUPIĘ JAKIEKOLWIEK ANTYKI – instrumenty muzyczne, meble, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni, zegary (mogą być i uszkodzone). Płacimy gotówką. Inf.: 608 374 432, 608 863 098. GL-696

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-505

RENOWACJA WANIEN, tel. 0048 501 707 632. GL-632

WYSTAWY

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 20. 12. wystawa pt. „Mionszcz"; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka**: do 18. 11. wystawa pt. „Střepiny ve stromech – pamětníci války"; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny". Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

CIESZYN, Książnica Cieszyńska, ul. Mennicza 46: do 8. 2. 2013 wystawa pt. „Na drodze do zapomnienia. Polacy na Zaolziu w latach 1920-1989". Czynna: wt-pt: 8.00-18.00, so: 9.00-15.00.

CIESZYN, MUZEUM DRUKARSTWA, Głęboka 50, galeria „Przystanek Grafika": do 16. 11. wystawa Aleksandry Mazur-Wilk pt. „Magia końskiego świata". Czynna: wt-pt: 10.00-17.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9.00-18.00.

Dokończenie na str. 4

GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej
Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Magdalena Ćmiel, cmiel@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: predplatne@mediaservis.cz ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Axel Springer Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Jágr zwabił tłumy i... przegrał

TIPSPORT EKSTRALIGA

Zapełniona do ostatniego miejsca trzyniecka Werk Arenia obejrzała hit poniedziałkowego wieczoru – hokejowe spotkanie Tipsport Ekstraligi pomiędzy Stalownikami Trzyniec a Kladnem. Trzyńczanie po heroicznej walce zwyciężyli 4:3, goście z gwiazdami NHL w składzie schodzili po 60 minutach z głowami w kieszeni. Nie potwierdziły się też pogłoski, że Jaromír Jágr przyjedzie do Trzyńca z lekką kontuzją. Gwiazdor rozegrał kolejne wspaniałe zawody, w dużym stopniu przyczyniając się do dramatycznego scenariusza.

Właśnie Jágr w 4. minucie zapewnił gościom prowadzenie. Wykiwał trzech rywali i w swoim klasycznym stylu wpakował krążek za plecy Hamerlíka. Słowacki golkiper w kluczowych momentach meczu zachował się jednak jak prawdziwy bohater. Trzynieccy obrońcy mogli na niego liczyć – w okresie największej przewagi Kladna wyłapał cztery czyste okazje. – Hamerlík był jednym z najlepszych zawodników na lodowisku. Cały zespół zasłużył jednak na oklaski – stwierdził Josef Turek, szkoleniowiec Trzyńca. Dwie bramki zdobył David Květoň, po jednej M. Růžička i Varaďa. Martin Růžička w 12. minucie wyrównał na 1:1. Był to sygnał do dalszego ataku na bramkę Kladna, które do 40. minuty wcale nie grało idealnie. Przed pełną widownią (5200 widzów) gospodarze nie mogli sobie pozwolić na wyrachowany, defensywny hokej. Stalownicy nawet przy stanie 4:1 grali widowiskowo.

– Najlepszą obroną jest atak, to sprawdzona taktyka. A z takim rywalem, jak Kladno, warto do ostatniej chwili grać hokej. Nasi wspaniali kibice zasłużyli na ten spektakl – podkreślił Turek. Dwie szybkie bramki Dragouna w trzeciej tercji wykrzesały nadzieję w szeregach Kladna. Blisko wyrównania był Plekanec (słupek), minimalnie obok wycelował też Tlustý. Kladno grało do końca – bez bramkarza w końcówce, z szóstką hokeistów pod bramką Trzyńca. Goście rzucili wszystkie siły na barykady, ale bezskutecznie.

Najbliższy mecz Tipsport Ekstraligi zaliczą Stalownicy w niedzielę w Czeskich Budziejowicach. W spotkaniu 22. kolejki na lodowisku dziesiątego zespołu tabeli podopieczni Josefa Turka powinni zagrać w pełnym składzie. Martin Růžička, który zrezygnował z udziału w ubiegłotygodniowym turnieju Karjala Cup, zdążył już doleczyć kontuzję. W pojedynku z Kladnem trzyniecki gwiazdor grał bez taryfy ulgowej. Jutro rozegrana zostanie reszta spotkań 21. kolejki (poza meczem Slavia – Liberec). W tabeli zespół Trzyńca do wczoraj plasował się na trzeciej pozycji (37 pkt.). Liderem Tipsport Ekstraligi jest Pilzno.

Fot. MARIAN JEŻOWICZ

Jágr w sidłach Polanskiego i Orsavy.

TRZYNIEC – KLADNO 4:3

Tercje: 2:1, 2:0, 0:2. Bramki i asysty: 12. Růžička (Galvas, Peterek), 17. Květoň, 29. Květoň (Polanský, Zagrapan), 35. Varaďa (Růžička M., Zíb) – 4. Jágr (Židlický), 46. Dragoun (Kuchler), 48. Dragoun (Kuchler, Majeský). Trzyniec: Hamerlík – Zíb, Hrabal, Galvas, Roth, Ovčačík, Klesla, Klouček, Lojek – Růžička, Bonk, Varaďa – Zagrapan, Peterek, Květoň – Rákos, Polanský, Orsava – Adamský, Podešva, Klimenta.

JANUSZ BITTMAR

JAROMÍR JÁGR (Kladno) – Brałem udział w znakomitym widowisku. Lubię taki ofensywny hokej, obie drużyny chciały zagrać dla widzów. Szkoda, że nie udało nam się doprowadzić tego meczu do dogrywki, okazji w trzeciej tercji mieliśmy sporo. Te setki kilometrów z Kladna do Trzyńca trochę się dłużą, jak wracasz na tarczy.

DAVID KVĚTOŇ (Trzyniec) – Pokonaliśmy jedną z najlepszych drużyn w tym sezonie. Kladno z zawodnikami z NHL jest mocne, wcale nie mieliśmy z nimi łatwej przeprawy. Zadecydowały pierwsze dwie tercje, w których udało nam się wypracować trzybramkową zaliczkę. Do naszego triumfu w dużym stopniu przyczynili się wspaniali kibice. Takiej atmosfery w Werk Arenie długo nie było. **(jb)**

W SKRÓCIE

TOUR DE POLOGNE WE WŁOSZECH? Tour de Pologne co roku przyciąga na trasy miliony kibiców kolarstwa. W 2013 roku dwa etapy odbędą się we Włoszech. – Pracujemy nad specjalnymi pakietami dla polskich kibiców, by mogli przyjechać do Trentino i by nie kosztowało to więcej, niż wypoczynek w Polsce – zapowiada dyrektor wyścigu Czesław Lang.

* * *

KOWALCZYK OSTRO TRENUJE. Do inauguracji zawodów Pucharu Świata w biegach narciarskich pozostały niecałe dwa tygodnie. Pierwsze zawody odbędą się w Szwecji w dniach 24-25 listopada. Justyna Kowalczyk już od początku listopada trenuje w Muonio, gdzie czeka na możliwość sprawdzenia formy w przedsezonowych startach. **(Opr. jb)**

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – I LIGA: Ostrawa – Slovácko (sobota, 16.00). **II LIGA:** Karwina – Bohemians Praga (sobota, 10.30). **MŚLF:** Orłowa – Zlin B, Zabrzeg – Trzyniec (sobota, 13.30). **DYWIZJA:** Piotrowice – Liskowiec, Karwina B – Opawa B (sobota, 13.30), Hawierzów – Szumperk (niedziela, 10.15). **I A KLASA:** Bystrzyca – Olbrachcice, Szonów – Lutynia Dolna, Stara Biela – Wędrynia, Stare Miasto – Stonawa, Bruszperk – Śmiłowice (sobota, 13.30). **I B KLASA:** Mosty – Sedliszcze, Sucha Górna – Starzicz (sobota, 13.30), ČSAD Hawierzów – Datynie Dolne (niedziela, 13.30). **MP FRYDEK-MISTEK:** Wacławowice – Bukowiec (sobota, 13.30), Piosek – Śmiłowice B, Metylowice – Niebory (niedziela, 13.30). **RP FRYDEK-MISTEK:** Janowice – Nawsie, Milików – Wędrynia B (niedziela, 13.30).

* * *

HOKEJ – II LIGA: Karwina – Poruba, Frydek-Mistek – Hawierzów (sobota, 17.00).

* * *

UNIHOKEJ – EKSTRALIGA: Hawierzów – Brno (niedziela, 17.00).

PIŁKA RĘCZNA – TIPGAMES EKSTRALIGA: Hranice – Karwina (niedziela, 10.30). **(jb)**

Pele, Boniek i inni w Ołomuńcu

Od 8 listopada można zwiedzać w Ołomuńcu wystawę poświęconą najbardziej popularnej grze zespołowej planety – piłce nożnej. „Wielka Wystawa Piłkarska" pierwotnie gościła w Pałacu Kultury i Sztuki w Warszawie w ramach piłkarskich mistrzostw Europy rozgrywanych w Polsce i Ukrainie. Jak poinformował nas Radek Sztwiertnia, który uczestniczył w przygotowaniach w Ołomuńcu, wystawa cieszy się sporą popularnością. – Zachęcam wszystkich fanów futbolu do odwiedzin Ołomuńca. Warto zwiedzić tę wystawę już choćby z tego powodu, że zawiera wiele polskich eksponatów, sporo biało-czerwonych akcentów – stwierdził Sztwiertnia.

Wystawę przygotował Stefan Szczepłek – znawca futbolu, obecnie dziennikarz sportowy dziennika „Rzeczpospolita". Stefan Szczepłek sam kiedyś był piłkarzem, a w trakcie długiej kariery dziennikarskiej miał okazję spotkać się z największymi gwiazdami światowej piłki nożnej. – Zbigniew Boniek, który zobaczył swój dres Juventusu Turyn na warszawskiej wystawie z niedowierzaniem zapytał: Skąd ty masz tę koszulkę? Pan Stefan bez namysłu odpowiedział: Sam mi ją ofiarowałeś przed 25 laty – przybliżył kulisy rozmów w kuluarach Radek Sztwiertnia. Warto podkreślić, iż koszulka „Zibiego" (nowego prezesa Polskiego Związku Piłki Nożnej) to jedyny uratowany przez Stefana Szczepłeka egzemplarz z kariery Bońka w Juventusie Turyn. W Ołomuńcu można też podziwiać koszulki polskich gwiazd lat 70. ubiegłego stulecia (Deyna, Lato), są też światowe legendy futbolu (Pele, Maradona, Masopust, Jaszyn, Beckenbauer). Oprócz dresów można też obejrzeć piłki, buty, szaliki itp. Wystawę w Ołomuńcu można zwiedzać do 6 stycznia 2013 w Muzeum Krajoznawczym. **(jb)**

Fot. ARC

Fragment piłkarskiej wystawy w Ołomuńcu.

Turniej PSP w tenisie stołowym

Sekcja sportowa PTTS „Beskid Śląski" zorganizowała w ubiegłą sobotę tradycyjny turniej tenisa stołowego dla polskich szkół podstawowych. Zawody odbyły się w sali gimnastycznej PSP w Czeskim Cieszynie z udziałem ekip z Jabłonkowa, Bystrzycy, Trzyńca, Cz. Cieszyna, Gnojnika, Karwiny i Lutyni Dolnej. W sumie w turnieju wystartowało 36 zawodników. – Rywalizacja stała na wysokim poziomie. Chciałbym podziękować też Małgorzacie Piaseckiej z PSP Czeski Cieszyn za bardzo dobre przygotowanie techniczne sali i całego zaplecza do gry – powiedział „Głosowi Ludu" Henryk Cieślar, wiceprezes PTTS „Beskid Śląski".

Dziewczyny – kl. 1-5: 1. Izabela Klimek, 2. Natalia Benková, 3. Agata Grycz (wszystkie Cz. Cieszyn); kl. 6-9: 1. Barbara Gaura (Cz. Cieszyn), 2. Karolina Utikal (Cz. Cieszyn), 3. Janina Gaura (Lutynia Dolna)

Chłopcy – kl. 1-5: 1. Laurent Lasota (Gnojnik), 2. Jakub Chylek (Gnojnik), 3. Jan Wojoczek (Cz. Cieszyn); kl. 6-9: 1. Daniel Ranosz, 2. Adam Rumel (obaj Cz. Cieszyn), 3. Marek Niedoba (Lutynia Dolna) **(jb)**

Fot. ARC

Mecze były bardzo zacięte.